

Π Ρ Α Κ Τ Ι Κ Ο

Στην Αθήνα σήμερα 1 Ιουλίου 2000, ημέρα Σάββατο και ώρα 10.00' στην αίθουσα 223 (2ος όροφος) του Μεγάρου της Βουλής, συνεδρίασε η Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων της Βουλής των Εφήβων, υπό την Προεδρία του Προέδρου της Διαρκούς Επιτροπής Οικονομικών Υποθέσεων της Βουλής κ. Ιωάννη Θωμόπουλου, με αντικείμενο την εξέταση των θεμάτων: Εθνική Οικονομία, Παραγωγικότητα, Φοροδιαφυγή, Παραοικονομία-Τυχερά Παιχνίδια, Βιομηχανική Ηλεκτρονική Κατασκοπεία, Επιχειρήσεις Κατασκευής Πλαστών Αντικειμένων, Περιβάλλον, Εθνική Οικονομία και Περιβάλλον της Σύνθεσης Κεμένων των μαθητών από την Ελλάδα, την Κύπρο και τον Απόδημο Ελληνισμό που συμμετείχαν στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα “Βουλή των Εφήβων”, Ε' Σύνοδος 1999-2000.

Στην Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων της Βουλής των Εφήβων συμμετείχαν οι εξής Έφηβοι Βουλευτές: Αθανασίου Ηρώ (Νομός Ιωαννίνων), Γαβρικούρης Κωνσταντίνος (Νομός Έβρου), Γαλογαύρου Μαρία (Νομός Μαγνησίας), Γιαννοπούλου Αναστασία (Επικρατείας), Εμμανουήλ Πηνελόπη (Επικρατείας), Θωμά Μαριάνθη (Νομός Ευβοίας), Κανελλόπουλος Δημήτρης (Νομός Ιωαννίνων), Κασσιμάτης Γεώργιος (Β' Αθήνας), Κασσίμη Μαρία (Νομός Κέρκυρας), Κεφαλλονίτης Κωνσταντίνος (Β' Αθήνας), Κεχαγιά Σταματία (Β' Θεσσαλονίκης), Κολοκύθα Σοφία (Νομός Αργολίδας), Κοσμίδη Ελπίδα (Β' Αθήνας), Κουτσούκης Αντώνης (Λουξεμβούργο), Λάτση Σοφία (Νομός Αχαΐας), Λατσούδης Αθανάσιος (Νομός Φωκίδας), Λεβεντάκης Αριστείδης (Νομός Ζακύνθου), Λεγάκης Γεώργιος (Νομός Μαγνησίας), Λουκαΐδου Χριστιάνα (Λευκωσία - Κύπρος), Μαρκάκη Δήμητρα (Β' Αθήνας), Μάρκου Μάρκος (Κερύνεια - Κύπρος), Μαυροπούλου Κυριακή (Βέλγιο), Μέλη Καλλιόπη (Νομός Χίου), Μηλάκη Ιουλία (Νομός Ηρακλείου), Μοναχού Στυλιανή (Νομός Καβάλας), Μούτσου Παναγιώτα (Νομός Λέσβου), Μπαλντά Κωνσταντίνα (Β' Αθήνας), Μπεζάτης Φέλιξ (Α' Πειραιά), Μπέλλη Μαρία (Νομός Φθιώτιδας),

Μπετιχαβά Ρουμπίνη (Νομός Μεσσηνίας), Μπουσούνη Ευγενία (Νομός Μεσσηνίας), Νασοπούλου Αικατερίνη (Α' Αθήνας), Οικονόμου Μαρίνα (Νομός Αιτωλοακαρνανίας), Παπαδημητρίου Ουρανία (Νομός Φλώρινας), Παράσχου Κωνσταντίνα (Νομός Αργολίδας), Πρίλης Νικόλαος (Αυστραλία), Πριμικήρης Βασίλειος (Αυστραλία), Πρίφτη-Παπαδοπούλου Ελευθερία (Β' Αθήνας), Ρέτα Μήνιαν (Αιθιοπία), Ρήγου Αγγελική (Νομός Κέρκυρας), Ρόδη Μαρία (Νομός Αχαΐας), Ρουμπή Ευαγγελία (Νομός Καρδίτσας), Στάμου Παρασκευή (Νομός Αχαΐας), Τσιμπούλου Παναγιώτα (Υπόλοπο Αττικής), Τζιωρτζιώτης Αθανάσιος (Νομός Τρικάλων), Τίκου Ευγενία (Νομός Ημαθίας), Τσαπούρης Γεώργιος (Νομός Λάρισας), Τσερτσίδης Ελευθέριος (Α' Αθήνας), Φετάνη Μαγδαληνή - Ρουμπίνη (Β' Αθήνας), Χαλακατεβάκη Χρυσή (Α' Θεσσαλονίκης), Χατζηπαύλου Θεοπούλα (Νομός Έβρου), Χατζησόγλου Χρυσανγή (Β' Αθήνας), Χουλιαράς Βασίλειος (Νομός Μαγνησίας), Χριστοδουλάκη Ξανθή (Β' Αθήνας), Χριστοφόρου Ευγενία (Λάρνακα - Κύπρος), Ψαθός Σωτήριος (Νομός Ευβοίας), Χαριτουδής Νικόλαος (Α' Αθήνας) και Τσόκα Παρασκευή (Α' Πειραιά).

ΙΩΑΝΝΗΣ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Σας καλωσορίζω στην αίθουσα αυτή του Κοινοβουλίου, του ναού της Δημοκρατίας του χώρας της ελεύθερης σκέψης και έκφρασης των αντιπροσώπων του λαού.

Ονομάζομαι Θωμόπουλος Γιάννης και εκλέγομαι στο Νομό Αργολίδας και είμαι Πρόεδρος της Διαρκούς Επιτροπής Οικονομικών Υποθέσεων της Βουλής.

Μαζί θα μοιραστούμε τις ημέρες των συνεδριάσεων της Επιτροπής Οικονομικών Υποθέσεων της Βουλής των Εφήβων, όπου από σας περιμένουμε να εκφράσετε ελεύθερα τις σκέψεις σας, τις απόψεις που έχετε και τις προτάσεις σας πάνω στα θέματα, τα οποία είναι αυστηρά επιλεγμένα και προσδιορίζονται από την Επιτροπή αυτή. Μπορεί, βεβαίως, να έχετε απόψεις -και θα έχετε βεβαίως- και για πολλά άλλα θέματα. Όμως, εσείς έχετε επιλεγεί για την Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων. Και θα μου πείτε ότι “εμείς δεν είχαμε ενδιαφέρον γι' αυτή την Επιτροπή, είχαμε θέματα για κάποια άλλη Επιτροπή”. Θα σας απαντήσω ότι και εγώ είμαι

δικηγόρος, αλλά είμαι στην Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων. Η επιλογή έχει γίνει με τα κριτήρια που ορίζει ο Κανονισμός και θα παρακαλέσω, για να μπορέσουμε να έχουμε ένα θετικό αποτέλεσμα, να περιοριστείτε στο αντικείμενο ακριβώς αυτής της Επιτροπής.

Η διαδικασία, που προβλέπεται, είναι: διάρκεια ομιλίας για τον εισηγητή οκτώ λεπτά. Στη διάρκεια της συζήτησης θα μπορούν όλοι να εγγραφούν ως ομιλητές. Θα μιλήσουν για τέσσερα λεπτά και εν συνεχεία, αν θελήσετε, θα κάνετε και δευτερολογία.

Νομίζω ότι θα πρέπει να αρχίσουμε με τον εισηγητή, που είναι ο Έφηβος Βουλευτής Ψαθάς Σωτήριος, ο οποίος έχει και το λόγο.

ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΨΑΘΑΣ (Νομός Ευβοίας - Εισηγητής): Αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, έχουμε συγκεντρωθεί εδώ σήμερα για να θίξουμε, ως Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων της Βουλής των Εφήβων, τα βασικά ζητήματα που απασχολούν την οικονομική ζωή της χώρας μας.

Το πρώτο θέμα συζήτησης αναφέρεται στην εθνική μας οικονομία. Αρχικά πρέπει να επισημάνουμε τη σημαντική πρόοδο της ελληνικής οικονομίας που σημειώθηκε τον τελευταίο καιρό μέσα από τη μείωση του πληθωρισμού, την απορρόφηση ξένων κεφαλαίων και την άσκηση γενικά ιδιαίτερα αυστηρής οικονομικής πολιτικής.

Την άνοδο, όμως, αυτή ακολούθησαν και σοβαρές συνέπειες σε οικονομικό και κοινωνικό επίπεδο, με κύρια αιτία τη δύναμη που απέκτησε το χρήμα και τα διάφορα οικονομικά συμφέροντα.

Σε οικονομικό επίπεδο σημειώνουμε την υποτίμηση της δραχμής, την έλλειψη σταθερότητας, τη μείωση του εισοδήματος των εργαζομένων, την αύξηση της φορολογίας και τη χορήγηση χαμηλότερων συντάξεων.

Σε επίπεδο κοινωνίας τονίζουμε ως βασικές συνέπειες την ανεργία, την απάτη, την αισχροκέρδεια, το χρηματισμό, την ηθική εξαχρείωση, τη φτώχεια, την κοινωνική ανισότητα και τελικά τον πόλεμο.

Η διαφήμιση και αυτή συστατικό της βιομηχανοποίησης. Επί πλέον το χρηματιστήριο επηρεάζει ολόκληρη τη ζωή του νεοέλληνα.

Στο γενικό πλαίσιο της παγκοσμιοποίησης εντάσσεται και η εισοδος της χώρας στην ΟΝΕ. Με το ενιαίο νόμισμα έχουμε ελπίδες για την ανάπτυξη του βιοτικού επιπέδου.

Για την αντιμετώπιση των προβλημάτων είναι απαραίτητη η δραστηριοποίηση του κράτους, το οποίο πρέπει να ενισχύσει την καταπολέμηση της ανεργίας με την εύρεση νέων θέσεων εργασίας και την αποφυγή υποτίμησης του νομίσματός μας.

Η πολιτεία οφείλει να υποστηρίξει τη γεωργική παραγωγή, τον τουρισμό και την αξιοποίηση του φυσικού περιβάλλοντος και των αρχαιολογικών χώρων.

Για το χρηματιστήριο, οφείλει το κράτος να μην

επεμβαίνει στις διαδικασίες. Οι επενδυτές να αποκτήσουν χρηματιστηριακή παιδεία και η ενασχόληση του καθενός να μην ξεπερνά το μέτρο.

Σαν δεύτερο θέμα τονίζουμε τη μειωμένη παραγωγικότητα των Ελλήνων. Αιτία γι' αυτή είναι η γραφειοκρατία, η αναξιοκρατία, η ανευθυνότητα των εργαζομένων και η οκνηρή στάση των νέων.

Για την αύξηση παραγωγικότητας, πρέπει να ασκείται αυστηρός έλεγχος στους δημοσίους υπαλλήλους από τη μεριά του κράτους.

Οι Έλληνες εργαζόμενοι οφείλουν να αλλάζουν νοοτροπία, έτσι ώστε η Ελλάδα να φθάσει σε ένα ικανοποιητικό επίπεδο autarkείας και οικονομικής ισχύος.

Ένα εξίσου σοβαρό ζήτημα τίθεται με το πρόβλημα της φοροδιαφυγής. Αιτία για περιπτώσεις φοροδιαφυγής αποτελεί ο ανεπαρκής έλεγχος των φορολογουμένων από την Πολιτεία και η έλλειψη τεχνικών μέσων του ΣΔΟΕ. Είναι αναγκαία για την πάταξη της φοροδιαφυγής η καθιέρωση και εφαρμογή του "πόθεν έσχες", καθώς και η αυστηρή τιμωρία των φοροφυγών και των εικονικών εταιρειών. Τέλος, ο φορολογούμενος πρέπει να είναι άριστα ενημερωμένος.

Το φαινόμενο του λαθρεμπορίου και της κατασκευής πλαστών αντικειμένων, καθίσταται εξαιρετικά επικίνδυνο για την οικονομία μιας χώρας. Με την εισαγωγή λαθραίων όπλων, ποτών και ηλεκτρονικών προϊόντων, βλάπτεται ο οικονομικός ανταγωνισμός. Το διαδίκτυο συνωμοτεί για τη διάδοση της πειρατείας. Το λαθρεμπόριο ναρκωτικών έχει πάρει ανεξέλεγκτες διαστάσεις. Αίτια της ευρύτερης διάδοσης του λαθρεμπορίου είναι οι υψηλές τιμές των γνήσιων προϊόντων, τα υψηλά κέρδη που αποφέρει και η αναζήτηση εύκολου χρήματος.

Είναι αναγκαίο, λοιπόν, να καταλογιστούν ευθύνες, να υπάρξουν τιμωρίες, να μειωθούν οι δασμοί και ο ΦΠΑ στη διακίνηση των προϊόντων και να υπάρξει αυστηρός έλεγχος.

Οι Έλληνες και σχεδόν η πλειοψηφία των ευρωπαϊών έχουν εθιστεί τα τελευταία χρόνια στα τυχερά παιχνίδια. Ελπίζουν στο εύκολο χρήμα και στην επίλυση οικονομικών, κυρίως, προβλημάτων τους. Αυτό είναι που τους οδηγεί στον "τζόγο". Οι Έλληνες και όσοι άλλοι επιδιώκουν τα εύκολα πλούτη, οφείλουν να γνωρίζουν τα όριά τους.

Τέλος, ένα από τα θέματα που απασχόλησε ιδιαίτερα τη Βουλή των Εφήβων και στις προηγούμενες συνόδους αποτελεί το θέμα της καταστροφής του περιβάλλοντος.

Όλοι γνωρίζουν ότι η ρύπανση της ατμόσφαιρας, του εδάφους και του υπεδάφους από χημικές ουσίες, η καταστροφή των δασών και η εξάλειψη των φυσικών πόρων θα αποβεί μοιραία για την ύπαρξη του ανθρωπίνου είδους. Η δημιουργία μεταλλαγμένων προϊόντων, η χρήση φυτοφαρμάκων και πυρηνικών ραδιενεργών αντικειμένων οδηγεί σε α-

μεσο κίνδυνο την ύπαρξη του ανθρώπου και του περιβάλλοντός του. Η πληθυσμιακή αύξηση επιταχύνει ακόμα περισσότερο την καταστροφή.

Στην ανάπτυξη της βιομηχανίας και της τεχνολογίας πρέπει να αναζητήσουμε τα αίτια της καταστροφής, σε συνδυασμό με την πληθυσμιακή έκρηξη και τη θεοποίηση του χρήματος.

Η εξουδετέρωση του φυσικού κόσμου, έχει ως αποτέλεσμα και την εμφάνιση νέων σοβαρών ασθενειών.

Η διάσωση του περιβάλλοντος πρέπει να ξεκινήσει αρχικά ως προσωπικό πρόβλημα, για το οποίο ο καθένας πρέπει να προσπαθήσει να το εξαλείψει. Πρέπει να υπάρξει περιβαλλοντική παιδεία, σε όλους μέσω της ένταξης σε κάποια περιβαλλοντική οργάνωση. Πρέπει όλοι να συμμετέχουμε σε προγράμματα ανακύκλωσης, αναδάσωσης και αναζήτησης νέων πηγών ενέργειας.

Το κράτος πρέπει να επιβάλει νόμους, ώστε να ελέγχει τη μόλυνση και να τιμωρεί εμπρηστές και παραβάτες. Είναι ανάγκη να ιδρυθούν οργανώσεις προστασίας των ζώων και κέντρα περιθάλψης. Πρέπει να επιβάλλονται κυρώσεις για την αντιμετώπιση της ηχορρύπανσης, κυρίως στις μεγαλουπόλεις και της θαλάσσιας μόλυνσης από βιομηχανικά κέντρα και πλοία, για να μπορούμε σκεφτόμαστε το μέλλον χωρίς φόβο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Μπετιχαβά Ρουμπίνη.

ΡΟΥΜΠΙΝΗ ΜΠΕΤΙΧΑΒΑ (Νομός Μεσσηνίας): Χαιρετώ τους Έφηβους Βουλευτές.

Θέλω να κάνω κάποιες παρατηρήσεις, σχετικά με αυτά που ανέφερε στο λόγο του ο εισηγητής.

Όσον αφορά την οικονομία, πιστεύω πως η οικονομία μιας χώρας γενικότερα είναι συνδεδεμένη με την παιδεία και γι' αυτό πρέπει να δώσουμε βάση στην ανάπτυξη της παιδείας, έτσι ώστε οι νέοι που διαμορφώνουν την οικονομία, να είναι άρτια καταρτισμένοι για να έχουμε μία καλύτερη οικονομία.

Σχετικά με την ένταξή μας στην ΟΝΕ, δεν έχουμε ενημερωθεί καθόλου από κανέναν για το τι είναι η ΟΝΕ. Έχουμε ακούσει κάποια πράγματα, αλλά από εκεί και πέρα δεν έχουμε ενημέρωση για το θέμα της ΟΝΕ. Το ρόλο που θα παίξει στη ζωή μας τον ξέρουμε όλοι. Καταργείται το νόμισμά μας και θα έλθει ένα νέο νόμισμα. Θα θέλαμε όμως, περαιτέρω ενημέρωση γι' αυτό το ζήτημα.

Επίσης, σχετικά με το Χρηματιστήριο, ο ρόλος του είναι καταλυτικός στη ζωή μας, αλλά η υπέρμετρη ενασχόληση ορισμένων με το Χρηματιστήριο οδηγεί στην απώλεια ολόκληρων περιουσιών. Γι' αυτό, πιστεύω ότι το κράτος πρέπει να επεμβαίνει, με δημοκρατικές διαδικασίες πάντα, στη λειτουργία του Χρηματιστηρίου, ώστε να αποφευχθούν τέτοια φαινόμενα.

Λένε ότι οι επενδυτές διακρίνονται, κυρίως, σε

κερδοσκόπους και πως ο μόνος λόγος για τον οποίο κάποιος μπαίνει στο Χρηματιστήριο είναι για την αποκομιδή κερδών, για να λύσει τα οικονομικά του προβλήματα. Πιστεύω ότι αυτό δεν είναι απόλυτα σωστό, γι' αυτό και το κράτος πρέπει να επεμβαίνει στη λειτουργία του Χρηματιστηρίου μέχρι ενός ορίου.

Επίσης, σχετικά με την παραγωγικότητα, θέλω να πω ότι ζούμε σε μία χώρα όπου δεν εκμεταλλευόμαστε στο έπακρο τις φυσικές πηγές, όπως είναι ο ήλιος, το νερό και ο αέρας και γι' αυτό θα πρέπει να αξιοποιηθεί η ηλιακή ενέργεια και η αιολική ενέργεια.

Σχετικά με το περιβάλλον, που έχει αρχίσει να είναι πολύ μεγάλη η καταστροφή του εδώ και κάποια χρόνια και το πρόβλημα υπάρχει πλέον και στη χώρα μας, πιστεύω πως το κράτος θα πρέπει να αρχίσει να στηρίζει διάφορες οικολογικές οργανώσεις όπως το WWF, και την GREENPEACE. Βέβαια, γνωρίζω ότι έχουν κάποιες ακραίες μεθόδους, για να εκδηλώνουν αυτό που πιστεύουν για το περιβάλλον -έχουν ως πρότυπό τους τον ακτιβισμό- αλλά πιστεύω ότι το κράτος πρέπει να στηρίζει αυτές τις οργανώσεις, γιατί, αν τους δώσει την εμπιστοσύνη του, ο λαός θα αρχίσει να ασχολείται περισσότερο με το περιβάλλον.

Τελειώνοντας, θα ήθελα να πω, σχετικά με την ανεργία που παρουσιάζει αύξηση στη χώρα μας, ότι ο ΟΑΕΔ βοηθάει στην καταπολέμηση της ανεργίας τα τελευταία δύο χρόνια, με τη δημιουργία προγραμμάτων, όπως είναι το STAGE 4. Πιστεύω πως με την αύξηση και την ενίσχυση από το κράτος τέτοιων προγραμμάτων θα καταπολεμηθεί η ανεργία.

Επίσης, θα ήθελα να πω ότι, για την ανακύκλωση, πρέπει να μας γίνει κάποια ενημέρωση, έτσι ώστε να μπορέσουμε να βοηθήσουμε όλοι στην ανακύκλωση, η οποία βοηθάει το περιβάλλον.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Θα ήθελα να κάνω μία παρέμβαση, επειδή βλέπω ότι διστάζετε να εγγραφείτε ομιλητές. Είπαμε ότι εδώ είναι ο χώρος της ελεύθερης έκφρασης των ιδεών και θα έχετε πάντα σαν αρχή σας όχι μόνο εδώ, αλλά και στη ζωή σας γενικά, ότι το άριστο είναι ο εχθρός του καλού. Δηλαδή μην πιστεύετε, εάν τοποθετηθείτε και πάρετε κάποια θέση, κάνετε κάποια πρόταση ή εκφράσετε κάποια άποψη, ότι πιθανόν να μην είναι τέλεια και άρα να μην είναι αρεστή στο ακροατήριο. Να εκφράζετε τις απόψεις σας ελεύθερα. Χαρά όλων μας θα είναι όλοι σήμερα και αύριο και μεθαύριο να πάρετε το λόγο, διότι το αντικείμενο της Επιτροπής Οικονομικών Υποθέσεων είναι τόσο ευρύ, απασχολεί κάθε μέρα, κάθε ώρα, κάθε λεπτό, κάθε στιγμή της ζωής μας και της ζωής όλων των ανθρώπων και επομένως δεν μπορεί παρά να έχετε προβληματισμούς, να έχετε σκέψεις, να έχετε προτάσεις. Θέλω λοιπόν όλοι να εγγραφείτε και να μιλήσετε.

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Μούτσου Παναγιώτα.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΜΟΥΤΣΟΥ (Νομός Λέσβου): Ονομάζομαι Μούτσου Παναγιώτα, έρχομαι από την Μυτιλήνη και θα ήθελα να μιλήσω για την κοινωνική ανισότητα. Το Σύνταγμα λέει ότι όλοι είμαστε ίσοι απέναντι στους νόμους. Όλοι όμως; Μήπως υπάρχει κάποια μερίδα ανθρώπων που δεν είναι ίσοι απέναντι στους νόμους, γιατί εκείνοι το φρόντισαν και το κατοχύρωσαν ως βουλευτική ασυλία;

Το ερώτημά μου είναι το εξής: Αν κάποιος δεν κάνει σωστά τη δουλειά του, αν κάποιος δεν κάνει αυτό που πρέπει και γνωρίζει ότι κανείς δεν θα τον κυνηγήσει, ποιός ο λόγος να το κάνει σωστά; Πώς να σεβαστούν όλοι το νόμο, αν όλοι δεν είναι ίσοι απέναντι σε αυτόν;

Το ίδιο το κράτος θεωρεί κάποιον ανίκανο για εργασία, όταν φτάσει στην ηλικία των 65 ετών και πάρει σύνταξη, ακόμα και αν αυτός, για παράδειγμα, έχει περίπτερο. Αλλά, όμως, δεν θεωρεί ανίκανο κάποιον να κυβερνήσει την Ελλάδα είτε αυτός λέγεται Πρωθυπουργός, είτε Υπουργός, είτε Βουλευτής. Εκεί τα χρόνια θεωρούνται ωριμότητα και όχι ανικανότητα.

Όλοι θέλουν να εκλεγούν για το καλό της πατρίδας, όλοι θέλουν το καλό της πατρίδας, όπως για παράδειγμα οι φαντάροι. Εκείνοι, όμως, το κάνουν αφιλοκερδώς. Η Ελλάδα χρειάζεται υπηρέτες να την υπηρετούν και όχι υψηλόμισθους.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Γαλογούρου Μαρία.

ΜΑΡΙΑ ΓΑΛΟΓΑΥΡΟΥ (Νομός Μαγνησίας): Είναι γνωστό και γενικά αποδεκτό ότι τα τελευταία χρόνια η ελληνική οικονομία έχει σημειώσει μεγάλη πρόοδο. Πρόοδος η οποία έγκειται στη συνεχή εκβιομηχάνιση περιοχών, στην εισροή ξένων κεφαλαίων, στην αύξηση του βιοτικού επιπέδου, ώστε να φτάσει στο μέσο βιοτικό επίπεδο του ευρωπαϊού πολίτη, στην ανάπτυξη της υποδομής και στην περισσότερη κρατική μέριμνα.

Παρά ταύτα, υπάρχει ένας παράγοντας στο ελληνικό έθνος, που δεν συνάδει με αυτή την πρόοδο, που είναι η φτώχεια και η ανεργία. Παρατηρούμε ότι η φτώχεια στην Ελλάδα είναι ιδιαίτερα αισθητή και όπως όλοι ξέρουμε ότι οικονομική πρόοδος και φτώχεια είναι δύο παράγοντες που δε συνδέονται. Σε καμία περίπτωση, όμως, αυτό δεν σημαίνει ότι το ένα αναιρεί το άλλο. Παγκοσμίως παρατηρούμε χώρες με αναπτυγμένη οικονομία να παρουσιάζουν υψηλό αριθμό ανέργων πολιτών και μεγάλη φτώχεια.

Αυτό σημαίνει ίσως ότι δεν υπάρχει κρατική μέριμνα. Αυτό είναι ένα λυπηρό στοιχείο και σίγουρα δεν μπορούμε να μιλάμε για ισχυρή οικονομία, αν η βάση, ο λαός, δεν έχει ένα καλό βιοτικό επίπεδο. Όπως είχε πει και ο Πρόεδρος της Αμερικής Τζόν Κέννεντυ: “Μια οικονομία που δεν μπορεί να σώσει τους πολλούς, τους πολίτες, τότε σίγουρα δεν μπορεί να σώσει και τους

ισχυρούς, που είναι οι λίγοι”. Έχουν γίνει τα τελευταία χρόνια αρκετές προσπάθειες βοήθειας των φτωχών, των ανέργων. Προσπάθειες που αφορούν τόσο σε προγράμματα του ΟΑΕΔ όσο και σε επιδοτήσεις της Ευρωπαϊκής Ένωσης για επενδύσεις, δηλαδή να μπορεί κάποιος να ανοίξει ένα μαγαζί στο οποίο μπορεί να ασχοληθεί.

Όμως, απ’ ό,τι φαίνεται, χρειάζεται περισσότερη μέριμνα. Πιστεύω ότι το οικονομικό επιτελείο της Κυβέρνησης πρέπει να δώσει περισσότερο βάρος στους φτωχούς ανέργους, οι οποίοι παρά το ότι ζουν μέσα σε μια οικονομία που σαφώς είναι ανεπτυγμένη, ζουν στα όρια της φτώχειας και δεν καταλαβαίνουν πολύ αυτή την πρόοδο.

Πιστεύω ότι, με περισσότερα προγράμματα τόσο της Ευρωπαϊκής Ένωσης όσο και των Υπουργείων Εσωτερικών, Ανάπτυξης, Οικονομικών θα βοηθήσουμε αυτούς τους ανθρώπους. Πραγματικά είναι αντιφατικό να μιλάμε για ισχυρή οικονομία τη στιγμή που όλοι γνωρίζουμε ότι στην Ελλάδα υπάρχουν άνθρωποι, που ζουν στα όρια της φτώχειας, Έλληνες και ξένοι και δεν νοιώθουν την οικονομική ανάπτυξη.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής Ρουμπή Ευαγγελία.

ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΡΟΥΜΠΗ (Νομός Καρδίτσας): Εγώ θα μιλήσω γενικά για την εθνική οικονομία και για τα προβλήματα που παρουσιάζονται σε εθνικό επίπεδο.

Κατ’ αρχάς, είναι προφανές σε όλους μας, ότι ζούμε στην εποχή του καταναλωτισμού, της παγκοσμιοποίησης και της ενιαίας οικονομικής πολιτικής. Η αγάπη για τον πλούτο, το κυνήγι του χρήματος, ο ωφελμισμός αποτελούν τις νέες αξίες των σύγχρονων ανθρώπων που αντικαθιστούν τις παλαιές. Το χρήμα σήμερα καθορίζει τη ζωή μας και παρατηρείται αλληλοεξάρτηση οικονομίας, κοινωνίας και πολιτισμού. Παρατηρούμε τις κοσμογονικές αλλαγές που συντελούνται στην οικονομία και οδηγούν στην κατάρρευση των συνόρων, προκαλώντας τη φτώχεια, την περιθωριοποίηση των αδύνατων και την κατάρρευση του κράτους πρόνοιας. Η αγορά διευρύνεται σε παγκόσμιο επίπεδο και οι περισσότεροι άνθρωποι συγκεντρώνονται στα μεγάλα αστικά κέντρα όπου επικρατεί η ισοπέδωση των ανθρώπων και των ομάδων και ο περιορισμός των ιδιαιτεροτήτων. Καλλιεργείται ο υπερκαταναλωτισμός και σημειώνεται έλλειψη επικοινωνίας. Στο όνομα του συμφέροντος θυσιάζονται τα πάντα: Αγάπη, ήθος, ανθρωπιά, πολιτισμός.

Όλα αυτά δεν επιτρέπουν κανένα περιθώριο εφησυχασμού από μέρους των κυβερνήσεων. Τα κράτη που δεν είναι αυτάρκη οδηγούνται σε εξαρτημένη οικονομία, πολιτικές δεσμεύσεις και μείωση της εθνικής τους ανεξαρτησίας. Η ελληνική οικονομία, παρά το γεγονός ότι έχει σημειώσει

πρόοδο, αντιμετωπίζει σοβαρά προβλήματα σε σχέση με τις υπόλοιπες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η οικονομική πολιτική της χώρας μας είναι κατά κάποιο τρόπο αναποτελεσματική και είναι ορατός ο κίνδυνος υποτίμησης της δραχμής. Ο πληθωρισμός είναι ακόμη υψηλός και έτσι μειώνεται η αγοραστική αξία του χρήματος. Οι μισθοί και οι συντάξεις δεν καλύπτουν τον πληθωρισμό και δημιουργούν προβλήματα στους μισθωτούς.

Προβλήματα υπάρχουν και από την πίεση των κρατικών δανείων, στη μεταπρατική μορφή της οικονομίας, στην αιμορραγία του συναλλάγματος και σε τόσα άλλα ζητήματα που είναι γνωστά από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Πρόβλημα σοβαρό για τους εργαζόμενους αποτελεί και η κλιμακούμενη αύξηση της φορολογίας. Οι αγρότες διαμαρτύρονται κλείνοντας την εθνική οδό, οι παραγωγοί σκορπίζοντας τα προϊόντα τους στους δρόμους. Το χρήμα οδηγεί στην απάτη, το χρηματισμό, την ηθική εξαχρείωση.

Η οικονομία ανθεί στο Χρηματιστήριο λόγω των φορολογικών ελαφρύνσεων, όμως, λείπει η χρηματιστηριακή παιδεία και η επιτροπή κεφαλαιαγοράς δεν ελέγχει τις νεοεισερχόμενες εταιρείες, γι' αυτό άλλωστε έχουν δημιουργηθεί τέτοια προβλήματα.

Παρά ταύτα, η ένταξή μας στην ΟΝΕ που συνέβη προ ολίγων ημερών, είναι θετική. Το ενιαίο νόμισμα, το ΕΥΡΩ, είναι ένα ισχυρό νόμισμα. Έχει πολλά πλεονεκτήματα, αλλά θα προκαλέσει ανακατατάξεις στις συναλλαγές και σύγχυση μέχρι να εξοικειωθούμε, όπως ανέφερε και η συνάδελφος. Μακροπρόθεσμα, όμως, θα οδηγήσει σε σύγκρουση με το δολλάριο.

Ως αίτια της γενικής οικονομικής κρίσης σε Ελλάδα και Ευρώπη μπορούμε να αναφέρουμε τη σκληρή οικονομική πολιτική, το κύμα προσφύγων λόγω της κατάρρευσης των σοσιαλιστικών κρατών και τους πολέμους που αυξάνουν την ανεργία και τη φτώχεια. Επιπρόσθετα, έντονος είναι και ο κρατικός παρεμβατισμός των ισχυρών οικονομικά χωρών και η εξάρτηση από ξένα συμφέροντα. Ακόμα υπάρχει δημόσιο χρέος, λόγω των εξοπλισμών, της φοροδιαφυγής, της παραοικονομίας, αλλά και της κακοδιοίκησης και της αδιαφορίας των υπευθύνων. Οι Έλληνες επενδυτές και επιχειρηματίες απουσιάζουν από όλη την προσπάθεια. Υπάρχει άνιση κατανομή των φορολογικών βαρών, αλλά και συσσώρευση του πλούτου στα χέρια των ολίγων.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Λατσούδης Αθανάσιος.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΛΑΤΣΟΥΔΗΣ (Νομός Φωκίδος): Και εγώ με τη σειρά μου θέλω να καλημερίσω όλους τους Έφηβους Βουλευτές.

Είναι γεγονός ότι η παιδεία δεν έχει δώσει ιδιαίτερο βάρος στο να μας δώσει κάποιες γενικές βάσεις πάνω στο αντικείμενο της οικονομίας. Παραδείγματος χάριν, στην Α' Λυκείου υπάρχει κάποιο σχετικό βιβλίο. Δεν θέλω να

κάνω κριτική στο βιβλίο, αλλά απλά θα πω ότι έχει, βέβαια, κάποιους όρους οι οποίοι είναι δύσκολοι για το μαθητή, όχι ιδιαίτερα κατανοητοί. Μάλλον, κάπως αλλιώς θα έπρεπε να μας τα δώσουν, τώρα που είναι αρχή για να μπορέσουμε να τα καταλάβουμε.

Επίσης, υπάρχουν διάφορα φαινόμενα με το Χρηματιστήριο. Όλοι λένε για τη Σοφοκλέους και κανείς δεν ξέρει τελικά γιατί οι εταιρείες μπαίνουν στη Σοφοκλέους, γιατί ένας πολίτης αυτής της χώρας θα πάει να επενδύσει σ' αυτό που λέγεται Χρηματιστήριο, πώς θα αποκτήσει κέρδη, αν αποκτήσει κέρδη, ή αν χάσει στο τέλος τα λεφτά του, ποιος θα φταιει. Τα ρίχνουμε όλα στην Κυβέρνηση, ή σε κάποιον άλλον, ενώ την προσωπική μας κρίση δεν τη βάζουμε πουθενά. Δεν μας έχει μιλήσει, όμως, κανένας σχετικά και θα κάνουμε τα ίδια λάθη και γι' αυτό δημιουργούνται τα φαινόμενα κρίσης σε διάφορους χώρους και λένε μετά ότι χάσαμε κ.λπ.

Ένα άλλο φαινόμενο είναι το ενιαίο ευρωπαϊκό νόμισμα που πλέον θα μπει στη ζωή μας. Θα πρέπει να το μάθουμε, γιατί οι δοσοληψίες θα γίνονται με αυτό. Θα αλλάξει ριζικά ο τρόπος με τον οποίο θα ζούμε, οι συναλλαγές μας κ.λπ. Πάλι, όπως είπα και πριν βέβαια, κανένας δεν μας έχει μιλήσει γι' αυτό. Δεν έχουμε πληροφόρηση και καθένας ό,τι ακούσει, ανάλογα με το πόσο τον ενδιαφέρει, θα μάθει.

Για τη φορολογία, το μόνο που ξέρουμε σ' αυτή τη χώρα είναι να φωνάζουμε τους φοροτεχνικούς, να μπαίνουμε στα γραφεία τους και όλα αυτά, γιατί απλά δεν ξέρουμε να συμπληρώνουμε τη φορολογική δήλωση, ή βαριόμαστε, ή δεν ξέρω τι.

Γεγονός είναι -και εδώ θα τελειώσω- ότι υπάρχει ένα μεγάλο ποσοστό νέων ανθρώπων σ' αυτή τη χώρα, οι οποίοι θέλουν να ασχοληθούν με την οικονομία, γιατί όντως -δεν θέλω να κάνω το δικηγόρο του διαβόλου- η οικονομία της χώρας έχει κάποια σταθερή ανοδική πορεία και η παιδεία δεν μας δίνει την ευκαιρία σε μεγάλο βαθμό να ασχοληθούμε με αυτόν τον τομέα.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος Επιτροπής): Ο Έφηβος Βουλευτής Λεβεντάκης Αριστείδης έχει το λόγο.

ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΛΕΒΕΝΤΑΚΗΣ (Νομός Ζακύνθου): Θέλω και εγώ να καλημερίσω όλους τους Έφηβους Βουλευτές.

Οι περισσότεροι ομιλητές μίλησαν για την οικονομία, αλλά το αντικείμενο της επιτροπής στην οποία έχουμε εκλεγεί, είναι και το περιβάλλον. Εγώ θα μιλήσω περισσότερο γι' αυτό.

Η ρύπανση είναι ένα σοβαρό πρόβλημα της Ελλάδος γενικότερα και όλων των μεγαλουπόλεων, που δημιουργείται από τα εργοστάσια, από τα αυτοκίνητα κ.λπ. Θα μπορούσαμε στα αυτοκίνητα να φτιάξουμε ειδικές εξατμίσεις, ή να βάλουμε καταλύτες, έτσι ώστε να μη ρυπαίνουν το περιβάλλον και να μειωθεί έτσι η μόλυνση.

Επίσης, τα περισσότερα ξενοδοχεία και εργοστάσια ρίχνουν τα απόβλητά τους στη θάλασσα. Θα μπορούσαμε να υποχρεώσουμε κάθε ξενοδοχείο, ή κάθε εργοστάσιο να έχει ειδικές δεξαμενές για να καθαρίζουν τα απόβλητά τους και έτσι να μειωθεί κατά πολύ η ρύπανση.

Ένα άλλο πρόβλημα έχει σχέση με την τρύπα του όζοντος. Όπως ξέρουμε, το όζον είναι το O₃. Οι χημικοί θα μπορούσαν να παρασκευάσουν O₃, έτσι ώστε να μειωθεί αυτή η τρύπα.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος Επιτροπής):

Το λόγο έχει η Έφηβος Βουλευτής κ. Παπαδημητρίου Ουρανία.

ΟΥΡΑΝΙΑ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ (Νομός Φλώρινας): Θα ήθελα να σας καλημερίσω και θα ήθελα να μιλήσω για την εθνική οικονομία, η οποία έχει σημειώσει πρόοδο. Όμως, βρίσκει την Ελλάδα σαν ένα απέραντο καζίνο.

Ξεφυλλίζοντας τη Σύνθεση Κειμένων των μαθητών που μου δόθηκε από τη Βουλή, με συγκλόνησε το γεγονός ότι παντού αναφέρεται η οικονομία όλων των κλάδων, εκτός από μια. Μιλώ για την αγροτική οικονομία και αυτό, γιατί κατάγομαι από την ακριτική Φλώρινα, που είναι καθαρά μια αγροτική περιοχή και επιβιώνει με βάση την προώθηση των αγροτικών προϊόντων, που αυτό έχει σαν αποτέλεσμα τη ραγδαία αύξηση της αγροτικής οικονομίας. Εύχομαι να το λάβετε υπόψη σας και να μεριμνήσετε γι' αυτό.

Επίσης, θα ήθελα να αναφερθώ στην υποτίμηση της δραχμής. Η Ελλάδα πρέπει να μπορεί να έχει ένα σκληρό εθνικό νόμισμα χωρίς να παρασύρεται από την Ευρωπαϊκή Ένωση, που θεωρώ ότι είναι μια αρνητική επιλογή της Ελλάδας.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος Επιτροπής): Το λόγο έχει ο Έφηβος Βουλευτής Βασίλης Χουλιαράς.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΧΟΥΛΙΑΡΑΣ (Νομός Μαγνησίας): Καλημερίζω όλους τους Έφηβους Βουλευτές.

Εγώ θα ήθελα να μιλήσω, γενικά, για τα προβλήματα που υπάρχουν και που κοινός παράγοντας για να εξαλειφθούν αυτά τα προβλήματα είναι η καλή παιδεία. Αυτό θα βοηθήσει τους νέους για να συνεχίσουν το έργο της Ελλάδος, να σκέφτονται θετικά. Μπορούμε να πούμε ότι αυτοί θα φέρουν το κράτος σε πιο αξιοπρεπές επίπεδο και αυτό μπορεί να γίνει, αν η Ελλάδα στηριχτεί στις δικές της δυνάμεις, να μην είναι ο ζητιάνος της Ευρώπης. Να μη ζητά χρήματα, γιατί έτσι δίνει λάθος εντύπωση στην Ευρώπη.

Όπως θυμόμαστε παλιά από την ιστορία, για τις προστάτιδες δυνάμεις, συνέχεια υποστηριζόμασταν από κάποιες δυνάμεις. Αυτό είναι μεγάλο λάθος της Ελλάδας και πρέπει να στηριχθεί στην ιστορία της για να δημιουργήσει μια γερή οικονομία με τους σκεπτόμενους νέους που θα ακολουθήσουν στην πολιτική της Ελλάδας.

Πολλά άλλα πράγματα που συμβαίνουν στην Ελλάδα, πρέπει να απορριφθούν από τους νέους

που θα έχουν μια γερή παιδεία, όπως τα πλαστά αντικείμενα που έχουν έρθει στη ζωή μας, χωρίς να το θέλουμε, η παραοικονομία, τα τυχερά παιχνίδια. Όλα αυτά επιφέρουν βλάβες στο οικονομικό σύστημα της χώρας μας.

Ακόμα θα ήθελα να πω ότι μπήκαμε στην ONE και αυτό είναι ένα θετικό βήμα για την Ελλάδα, αλλά δεν πρέπει να υποστηριζόμαστε από άλλες οικονομικά ανεπτυγμένες χώρες.

Θα ήθελα, επίσης, να αναφερθώ στο θέμα της αγροτικής οικονομίας. Είμαι από τη Μαγνησία, μια καθαρά πιστεύω αγροτική περιοχή και θα πρέπει να πάψει να υπάρχει ένα είδος ρατσισμού ως προς την αγροτική ζωή. Στην εποχή μας όλοι έχουν εγκατασταθεί στις πόλεις και έχουν αφήσει την αγροτική οικονομία σε λίγα χέρια που δεν μπορούν να εξασφαλίσουν τα προς το ζην για όλους τους Έλληνες. Πρέπει να αναπτυχθεί η καλλιέργεια και να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στους νέους αγρότες πράγμα που το κράτος το έχει ξεκινήσει.

Αυτό είναι μία καλή αρχή και πιστεύω να συνεχιστεί, ώστε το κράτος να αναπτυχθεί και να μην εξαρτάται από άλλες οικονομικά ανεπτυγμένες χώρες.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Προηγούμενα η Έφηβος Βουλευτής Παπαδημητρίου Ουρανία αναφέρθηκε στη Σύνθεση Κειμένων που σας έχει διανεμηθεί από τη Βουλή, ότι δεν περιλαμβάνει την αγροτική οικονομία. Θα ήθελα να γίνει κατανοητό ότι αυτό το έντυπο αποτελεί τη σύνοψη των εργασιών όλων των παιδιών που συμμετείχαν στο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα “Βουλή των Εφήβων”. Από αυτές τις εργασίες βγήκαν οι προτάσεις σας και περιλαμβάνονται σ' αυτή τη λεγόμενη Σύνθεση Κειμένων. Άρα, δεν είναι της Βουλής έντυπο, είναι δικές σας προτάσεις, που, όμως, πιστεύω ότι μάλλον εκ παραδρομής η κ. Παπαδημητρίου αναφέρθηκε ότι έχει παραλειφθεί, γιατί βλέπω εδώ, και μάλιστα αναφέρθηκε ο προηγούμενος ομιλητής, ότι υπάρχει σχετικό κεφάλαιο με την αναδιάρθρωση καλλιεργειών, με προγράμματα νέων αγροτών, κ.λπ. Άρα, λοιπόν, αναφέρεται και στην αγροτική οικονομία και ιδιαίτερα στην Επιτροπή Παραγωγής και Εμπορίου.

Και συνεχίζουμε με τον Έφηβο Βουλευτή Μάρκο Μάρκου, ο οποίος έχει το λόγο.

ΜΑΡΚΟΣ ΜΑΡΚΟΥ (Κερύνεια-Κύπρος): Δεν θα ήθελα να μιλήσω προς το παρόν και να κάνω εισηγήσεις για οικονομική ανάπτυξη και ευημερία.

Ακόμα, θέλω να σας πω ότι δεν κρίνω ανθρώπους, αλλά το σύστημα, γιατί πιστεύω ότι ο άνθρωπος πράττει, όπως τον αναγκάζει το σύστημα. Προχθές 29 Ιουνίου 2000 ο ΟΗΕ έδωσε στη δημοσιότητα την έκθεση για την ανθρώπινη ανάπτυξη. Η έκθεση αναφέρει, ότι η συνολική περιουσία των διακοσίων πιο πλούσιων ανθρώπων στον κόσμο ξεπέρασε

τα 360 τρισεκατομμύρια δραχμές το περασμένο έτος. Την ίδια στιγμή που το συνολικό εισόδημα 572 εκατομμυρίων ανθρώπων ήταν περίπου 52,5 δισεκατομμύρια δραχμές.

Ακόμα στην έκθεση αναφέρεται ότι 30 εκατομμύρια παιδιά πεθαίνουν κάθε μέρα από πείνα και άλλες ασθένειες και άλλα 100 εκατομμύρια ζουν εγκαταλειμμένα. Την ίδια στιγμή τα φάρμακα είναι πανάκριβα και δεν μπορούν να φθάσουν στις αφρικανικές χώρες.

Επίσης οι μειονότητες πιο συχνά στη δυτική Ευρώπη πέφτουν θύματα βίας, ρατσιστικών επιθέσεων και κοινωνικών αποκλεισμών από υγεία, παιδεία και εργασία.

Μπορεί κάποιος να μου απαντήσει, πώς είναι δυνατόν να μιλάμε για ευημερία, όταν δεν υπάρχει ισότητα;

Ακόμα, θα ήθελα να ρωτήσω τον εισηγητή το εξής: Είπε ότι οι Έλληνες επενδυτές πρέπει να έχουν χρηματιστηριακή παιδεία και το κράτος να απέχει από τις λειτουργίες του Χρηματιστηρίου. Νομίζετε ότι ένας απλός επενδυτής πρέπει να γίνεται θύμα των “καρχαριών”;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο εισηγητής Έφηβος Βουλευτής Ψαθάς Σωτήριος έχει το λόγο.

ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΨΑΘΑΣ (Εισηγητής - Νομός Ευβοίας): Επειδή θεωρώ ότι για να εκφράσουμε τη γνώμη μας, πρέπει να μην έχουμε και απορίες, θα ήθελα να απευθύνω μία ερώτηση προς εσάς.

Κατ’ αρχήν, για να υπάρχει αυτή η εξομοίωση με τις άλλες χώρες -αναφέρομαι στην ΟΝΕ- θα χρειαστεί η χώρα μας να αγωνιστεί πραγματικά δέκα χρόνια. Αυτά τα δέκα χρόνια ο απλός Έλληνας πολίτης σε τί τομείς θα επιβαρυνθεί;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Εδώ, θα ήθελα να σας πω ότι ο ρόλος του Προέδρου δεν είναι να απαντά σε αυτά τα ερωτήματα, αλλά να διεθύνει τη διαδικασία, έτσι ώστε από μία μαζεμένη, κάπως, διαδικασία να βγει ένα συνολικό αποτέλεσμα. Αν πέσουμε στη διαδικασία να απαντώ εγώ στα ερωτήματα, εγώ θα εκφράσω την υποκειμενική μου άποψη, η οποία μπορεί και να μην είναι η σωστή. Όμως, σε αυτό το χώρο φαντάζομαι ότι δεν θα πρέπει να μεταφέρεται η άποψη του προέδρου ως προέδρου, αλλά οι δικές σας απόψεις, οι οποίες θα καταγραφούν στα πρακτικά και θα αποτελέσουν αντικείμενο μελέτης.

Αρα, λοιπόν, εσείς δεν θα πρέπει να περιμένετε και την απάντηση από πλευράς μας. Θα βάζετε τους προβληματισμούς σας, θα καταγράφονται και η απάντηση θα είναι στην πράξη. Από την πολιτική ηγεσία, από την Επιτροπή, απ’ όλους τους ανθρώπους οι οποίοι θα ασχοληθούν με όλα όσα θα ειπωθούν αυτές τις ημέρες εδώ, από εκεί θα έλθει η απάντηση. Άρα, μην προβληματίζεσθε, αν δεν παίρνετε την απάντηση εδώ.

ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΨΑΘΑΣ (Εισηγητής - Νομός Ευβοίας): Το λέω, γιατί είναι μία πάρα πολύ σημαντική απορία και από πουθενά δεν μπορούμε να βρούμε μία απάντηση. Αν κάποιος από τους συναδέλφους μπορεί να εκφράσει κάποια γνώμη, ας την πει.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Οι συνάδελφοί σου μέσα από μία πρωτολογία ή μέσα από μία δευτερολογία, θα μπορούν να απαντήσουν. Αν θα απαντήσω εγώ, παύει πλέον να υπάρχει το ερέθισμα για να μπορέσουν να απαντήσουν ή να δευτερολογήσουν οι συνάδελφοι. Πιστεύω ότι όλες οι απορίες μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο είτε πρωτολογίας, είτε δευτερολογίας όλων των συναδέλφων.

ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΨΑΘΑΣ (Εισηγητής - Νομός Ευβοίας): Ωραία. Ας στρέψω, λοιπόν, την ερώτηση προς αυτούς.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο Έφηβος Βουλευτής Βασίλειος Χουλιάρης έχει το λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΧΟΥΛΙΑΡΑΣ (Νομός Μαγνησίας): Θα ήθελα να πω ότι ήρθαμε εδώ για να εκθέσουμε τις απορίες μας ...

ΙΩΑΝΝΗΣ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Τώρα θέτετε διαδικαστικά ερωτήματα.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΧΟΥΛΙΑΡΑΣ (Νομός Μαγνησίας): Όχι, όχι απαντάω στα παιδιά. Ήρθαμε εδώ για να εκθέσουμε όλες τις απορίες μας. Αν εδώ δεν απαντηθούν θα μεταφερθούν στην Ολομέλεια. Οπότε από εκεί και πέρα το θέμα είναι δικό σας, ώστε να το αναπτύξετε.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Και να αποτελέσει αντικείμενο μελέτης.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΧΟΥΛΙΑΡΑΣ (Νομός Μαγνησίας): Μάλιστα.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο Έφηβος Βουλευτής Μάρκος Μάρκου έχει το λόγο.

ΜΑΡΚΟΣ ΜΑΡΚΟΥ (Κερύνεια-Κύπρος): Δεν έχω να κάνω κάποια ερώτηση, θέλω να απαντήσω ...

ΙΩΑΝΝΗΣ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Να μην μπούμε σε αυτή τη διαδικασία. Η απάντηση θα είναι αντικείμενο δευτερολογίας. Θα πάρεις το λόγο για δύο λεπτά, όταν θα αρχίσουν οι δευτερολογίες. Παίρνοντας, λοιπόν, κάποια πιθανόν ερεθίσματα από τις πρωτολογίες, θα κάνεις τη δευτερολογία σου. Γιατί από απάντηση σε απάντηση δεν μπορεί να προχωρήσει η διαδικασία. Κρατήστε τις σημειώσεις σας για τη δευτερολογία σας.

Η Έφηβος Βουλευτής Ευγενία Χριστοφόρου έχει το λόγο.

ΕΥΓΕΝΙΑ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ (Λάρνακα-Κύπρος): Δεν έχω ετοιμάσει τίποτε συγκεκριμένο περί των οικονομικών υποθέσεων, αφού, όπως και πολλοί άλλοι, δεν είχαμε θίξει το θέμα της οικονομίας και του περιβάλλοντος στην εργασία που γράψαμε.

Εγώ είχα τύχει οικονομικής παιδείας ενός έτους. Χρονικό διάστημα που ήταν αρκετό κατ' εμένα για την εμπέδωση οικονομικών όρων και φαινομένων. Όλα, όμως, όσα μάθαμε δεν αποθηκεύονται στη μνήμη μας, αφού δεν είναι υπό καθημερινή χρήση οι προσφερόμενες γνώσεις. Όλοι θέλουμε, η χώρα μας να βρίσκεται σε καλύτερη οικονομική κατάσταση, ο καθένας για διαφορετικό σκοπό σε προσωπικό επίπεδο. Πρότασή μου είναι η κινητοποίηση όλων, παρέχοντας τα κατάλληλα κίνητρα, όχι μόνο για το γόητρο της οικονομικής προόδου, αλλά και για ανύψωση του εθνικού φρονήματος.

Έλληνες είμαστε προικισμένοι με τη θεία χάρη του Θεού. Όλα μπορούν να λυθούν με τη συνεργασία όλων για το κοινό όφελος.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Δεν θα μπορούμε στη διαδικασία των δευτερολογιών. Θέλω να κάνω πάλι μία παρένθεση και να πω ότι κατά το παρελθόν ο χρόνος των Επιτροπών ήταν περιορισμένος, ήταν σε δύο ημέρες. Επειδή υπήρχαν πολλοί ομιλητές και δεν επαρκούσε ο χρόνος αποφασίστηκε από την Επιτροπή του προγράμματος να γίνει και τρίτη συνεδρίαση.

Καταλαβαίνετε ότι, αν μπορούμε στη διαδικασία των δευτερολογιών και τελειώσουμε από την πρώτη ημέρα, τότε πιθανόν θα έχουμε αποκλίνει από το στόχο μας. Και ο στόχος μας είναι εδώ να ακουστούν όλες οι απόψεις ελεύθερα και χαλαρά. Χαλαρώστε, λοιπόν, γιατί δεν μπορεί παρά να έχετε προβληματισμούς και ερωτήματα για ένα τόσο ευρύ αντικείμενο, όπως είναι το περιβάλλον, τα δημόσια έργα, οι δρόμοι στους οποίους περπατάτε καθημερινά και πιθανόν να βλέπετε ελαττώματα, η οικονομία, η φοροδιαφυγή. Καθημερινά, όπου και να βρεθείτε, θα ακούσετε θέματα που άπτονται του οικονομικού ενδιαφέροντος.

Άρα, λοιπόν, δεν μπορεί να μην έχετε τέτοιους εύλογους προβληματισμούς και τέτοια ερωτήματα, να μην έχετε απόψεις ή και προτάσεις να εκφράσετε εδώ.

Η Έφηβος Βουλευτής Μηλάκη Ιουλία έχει το λόγο.

ΙΟΥΛΙΑ ΜΗΛΑΚΗ (Νομός Ηρακλείου): Κατ' αρχήν καλημέρα στους κυρίους Έφηβους Βουλευτές.

Θα ήθελα να πω ότι κατάγομαι από το Ηράκλειο Κρήτης. Η περιοχή που ζω είναι καθαρά τουριστική περιοχή, αυτό όμως δε σημαίνει ότι δεν ασχολούμαστε με τα διάφορα θέματα που συμβαίνουν στην Ελλάδα.

Το θέμα της εθνικής οικονομίας, όπως έχουν θίξει οι περισσότεροι μέχρι στιγμής Έφηβοι Συνάδελφοι, είναι ένα κυρίαρχο θέμα, αλλά υπάρχουν και κάποια άλλα πολύ σημαντικά, όπως είναι το θέμα του περιβάλλοντος. Εγώ προσωπικά έχω ασχοληθεί πολύ με αυτό το θέμα και στην περιοχή που βρίσκομαι μου δίνεται η ευκαιρία να εξετάσω διάφορα θέματα, όπως είναι για παράδειγμα το θέμα των καθαρών παραλιών, το θέμα των υδροβιότοπων, τα θέματα της ανακύκλωσης και της μόλυνσης του περιβάλλοντος.

Η περιοχή μας έχει πολύ καθαρές παραλίες. Στην

πόλη που μένω εγώ έχουμε οκτώ χιλιόμετρα καθαρές παραλίες. Όταν έρχονται οι τουρίστες πάντα αναζητούν κάδους απορριμμάτων και φυσικά δεν αφήνουν σκουπίδια στις παραλίες. Πρέπει να πω ότι μια από τις παραλίες που έχουμε στην περιοχή μου, είναι τόπος γέννησης της χελώνας καρέτα-καρέτα. Επίσης, έχουμε έναν υδροβιότοπο ο οποίος είναι σταθμός για τα πουλιά που ταξιδεύουν για πιο θερμές χώρες.

Θα ήθελα να πω ότι είμαστε περήφανοι όλοι οι Έλληνες για τις θάλασσές μας μια και η Ελλάδα έχει γύρω-γύρω νερό και αν δεν προστατέψουμε αυτές τις παραλίες κάποια στιγμή θα είναι βρώμικες, κανένας δε θα θέλει να τις επισκέπτεται και έτσι πλέον η Ελλάδα θα χάσει αυτό το όμορφο στολίδι της.

Μου έχει δοθεί η ευκαιρία να ταξιδέψω στο εξωτερικό και συγκεκριμένα στη Γαλλία. Αυτό που έχω παρατηρήσει είναι ότι στη Γαλλία μαζεύονται τα περισσότερα νερά της Ευρώπης και έχει μεγάλη βλάστηση. Από το αεροπλάνο μπορείς να δεις τα διάφορα χρώματα που σχηματίζονται στο έδαφος, όπως το καφέ και το πράσινο και το μάτι σου ξεκουράζεται, όταν κάνεις διαδρομές με το τρένο.

Όταν, λοιπόν, ταξίδεψα από τη Γαλλία για να επιστρέψω στην Ελλάδα το τοπίο που αντίκρυσσα στην Αθήνα ήταν ένα τοπίο ξερό, διότι, όπως είπε χαρακτηριστικά μια καθηγήτριά μου, όταν ο Θεός έφτιαχνε τον κόσμο, τις πέτρες τις έρριξε στην Ελλάδα. Αυτό, όμως, δεν σημαίνει ότι επειδή έχει ρίξει τις πέτρες στην Ελλάδα, δεν υπάρχουν λίμνες, δεν υπάρχουν ποτάμια, δεν υπάρχουν θάλασσες που θα μπορούσαν να αξιοποιηθούν. Όσο και να υπάρχουν πέτρες, υπάρχουν πάντα κάποια άτομα όπως π.χ. οι εμπρηστές που κάποιες φορές καταστρέφουν τη μικρή δροσιά που υπάρχει στις πόλεις ή στα τοπία έξω από τις πόλεις, στα νησιά κλπ.

Ήμασταν η μόνη ομάδα από την Ελλάδα που είχαν καλέσει σε Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο των νέων. Αυτό που με λύπησε πάρα πολύ ήταν ότι, δυστυχώς, καμία άλλη περιβαλλοντική ομάδα από το χώρο της Ελλάδας δεν είχε πάει. Δεν ξέρω, βέβαια, αν το λάθος είναι του κράτους ή είναι λάθος αυτών που είχαν αναλάβει να κάνουν αυτό το συμβούλιο στο εξωτερικό. Αυτό που ήθελα να πω είναι ότι η δράση μιας ομάδας είναι μεγάλη, όταν θα μπορεί να χρησιμοποιηθεί σαν μια διαφημιστική καμπάνια, όπως, ήδη, χρησιμοποιείται από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, έτσι ώστε οι άνθρωποι που δεν ασχολούνται με τα περιβαλλοντικά θέματα να έχουν έναν τρόπο να μάθουν τι συμβαίνει με τις περιβαλλοντολογικές ομάδες, ποιά είναι η δράση τους, τι προσπαθούν να προλάβουν από τα προβλήματα του περιβάλλοντος. Να τους γνωστοποιηθεί ότι το περιβάλλον είναι πολύ σημαντικό για μας, πρέπει να το προστατεύουμε για να μπορέσουν οι επόμενες γενιές να ζήσουν και αυτές, όπως ζούμε εμείς σήμερα και ακόμα καλύτερα. Θα μπορούσε, συνεπώς, να χρησιμοποιηθεί η δράση των περιβαλλοντολογικών ομάδων και των

περιβαλλοντολογικών οργανώσεων όπως είναι το WWF, η GREENPEACE και πολλών άλλων.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Χατζηπαύλου Θεοπούλα από το νομό Έβρου έχει το λόγο.

ΘΕΟΠΟΥΛΑ ΧΑΤΖΗΠΑΥΛΟΥ (Νομός Έβρου): Θα ήθελα να σας καλημερίσω και εγώ με τη σειρά μου.

Όλοι γνωρίζουμε ότι η Ελλάδα προσπαθεί να σταθεροποιήσει την οικονομία της σε όσο το δυνατόν υψηλότερα επίπεδα και αυτό για να μπορέσει να σταθεί ίση προς ίσες απέναντι στις οικονομικές ανεπτυγμένες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Έτσι, είτε παίρνοντας δάνεια, είτε επιβάλλοντας βαριές φορολογίες, προσπαθεί να αυξήσει την παραγωγικότητά της και κατ'επέκταση να αναπτύξει την οικονομία της. Και φυσικά όλα αυτά πραγματοποιούνται με τη δημιουργία έργων υποδομής και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας. Δόθηκαν πολλές υποσχέσεις για μεγάλα έργα, τα οποία θα γίνονταν σε όλη την Ελλάδα δίνοντας έμφαση στην περιφέρεια. Δόθηκαν μεγάλα χρηματικά ποσά από το κράτος στους αρμόδιους, για την αποπεράτωση αυτών των έργων, μόνο που το κράτος έμεινε εκεί, στα χρήματα και δεν παρακολούθησε από κοντά αυτά τα έργα.

Έτσι, λοιπόν, στη Θράκη και κυρίως στον Έβρο δόθηκαν οι μεγαλύτερες υποσχέσεις, για δάνεια ανέγερσης εργοστασίων, ώστε να δημιουργηθούν νέες θέσεις εργασίας και να αυξηθεί η παραγωγικότητα της περιοχής, όπως υποσχέσεις δόθηκαν και για την Εγνατία οδό. Όμως, όπως πάντα, όλα αυτά έμειναν απλές υποσχέσεις. Οι αρμόδιοι βάζαν τα θεμέλια των εργοστασίων, έτσι για τα μάτια του κόσμου και αργότερα σταματούσαν τις εργασίες κρατώντας φυσικά τις επιχορηγήσεις στις τσέπες τους. Κάτι παρόμοιο έγινε και με την Εγνατία οδό. Αντί για τα 640 χιλιόμετρα που θα δίνονταν στην κυκλοφορία μέχρι το 2000, δόθηκαν μόνο τα 125 χιλιόμετρα, με αποτέλεσμα οι νέες θέσεις εργασίας να μένουν ένα άπιαστο όνειρο, ενώ καθυστερούν πραγματικά οι μεταφορές. Αντίθετα το τμήμα της Τουρκίας απέναντι από τον Έβρο παρουσιάζει αξιόλογη ανάπτυξη. Ο πληθυσμός του είναι γύρω στους 700.000 κατοίκους, ενώ του Έβρου μόλις 142.000. Μεγάλες αντιπροσωπείες αυτοκινήτων ή ρούχων ή άλλων εταιρειών στήνονται στην Τουρκία και βλέποντας αυτή την κατάσταση ένας κάτοικος του Έβρου θα πάει σε κάποια μεγαλούπολη της Ελλάδας που παρουσιάζονται μεγαλύτερες πιθανότητες για εύρεση εργασίας. Έτσι ο Έβρος ερημώνει. Και όταν ερημώνει μια γωνιά του Έβρου, είναι σαν να ερημώνει η Ελλάδα, γιατί ο Έβρος είναι η Ελλάδα. Ας καταλάβουμε ότι σταθερή οικονομία επιτυγχάνεται με την αύξηση της παραγωγής σε όλη την Ελλάδα και όχι μόνο στην Αθήνα και στη Θεσσαλονίκη. Τι να την κάνεις μια ανεπτυγμένη οικονομικά χώρα που δε θα λέγεται Ελλάδα, αλλά Τουρκία.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Αθανασίου Ηρώ

από το νομό Ιωαννίνων έχει το λόγο.

ΗΡΩ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ (Νομός Ιωαννίνων): Κύριε Πρόεδρε, σίγουρα όλοι μας όλο και περισσότερο έχουμε επιχειρήσει να δοκιμάσουμε την τύχη μας και να κερδίσουμε το εύκολο χρήμα. Όλο και περισσότεροι τρόποι ανακαλύπτονται, ώστε να γίνει αυτό εφικτό. Ιππόδρομος, χαρτοπαιξία, χρηματιστήριο, τυχερά παιχνίδια κλπ. έχουν μπει για τα καλά στη ζωή μας. Και ποιος δεν έχει επενδύσει τα χρήματά του στο χρηματιστήριο; Ποιος δεν έχει παίξει κάποιο από τα υποτιθέμενα τυχερά παιχνίδια; Ο τζόγος έχει γίνει το εθνικό άθλημα, θα έλεγε κανείς, όλων των Ελλήνων και όχι μόνο.

Μια από τις κυριότερες επιθυμίες μας είναι η απόκτηση όλο και περισσότερων χρημάτων, όσο το δυνατόν χωρίς ιδιαίτερο κόπο. Γιατί, λοιπόν, να κοπιάζει κανείς για τα προς το ζην, αφού μπορεί αβίαστα να αποκτήσει πολύ περισσότερα, μέσω του τζόγου. Η επιθυμία αυτή μεγαλώνει συνεχώς και δεν έχει μεγάλη σημασία για τον κερδοσκόπο, αν χάσει κάποια από τα χρήματά του, αφού έχει την πεποίθηση ότι θα κερδίσει πολλά περισσότερα.

Ο απλός λαός κυριευμένος από τα διάφορα οικονομικά προβλήματα του ψάχνει να βρει τρόπους επίλυσής τους και μέσα στην απελπισία του επηρεάζεται απ' ό,τι προβάλλουν τα ΜΜΕ κυρίως για το εύκολο κέρδος.

Ένας ονειρευμένος κόσμος βγαίνει στην επιφάνεια και δεν φαντάζει πλέον τόσο μακρινός στα μάτια των πολιτών, αφού καθημερινά βρίσκεται στην τηλεόρασή του, μέσα στο σπίτι του. Πολλές φορές, όμως, οι ίδιοι οι πολίτες βγαίνουν χαμένοι και το κέρδος το καρπώνεται το κράτος και διάφοροι οργανισμοί. Και όμως στην περίπτωση αυτή δεν κατηγορούν τον εαυτό τους για την αφέλειά τους και τις συνέπειες αυτής, αλλά το ίδιο το κράτος. Η ίδια ιστορία συνεχίζεται ξέροντας πως και πάλι θα χάσουν.

Ο νέος σήμερα έχει την πεποίθηση ότι για να γίνει αποδεκτός από την υπόλοιπη παρέα, να ενταχθεί στο κοινωνικό σύνολο των εφήβων, πρέπει να έχει τις ίδιες δραστηριότητες μ' αυτούς, έστω και αν αυτές είναι λανθασμένες τις περισσότερες φορές.

Στις απομονωμένες κυρίως περιοχές δεν υπάρχουν τρόποι διασκέδασης και απασχόλησης των νέων και έτσι αρκετοί καταφεύγουν στα τυχερά παιχνίδια. Από τη στιγμή, λοιπόν, που ο τζόγος αποτελεί μια μορφή κοινωνικής πρότασης, θα λέγαμε, είναι κοινωνικά αποδεκτός και λύση κάποιων αδιεξόδων. Γιατί να μην ασχοληθεί και ο άμαθος νέος που θα έχει υποτιθεί διπλό κέρδος, αφού και χρήματα θα κερδίσει και θα είναι αρεστός στην παρέα, καθώς δε θα διαφέρει πολύ απ' αυτήν; Μέσω του τζόγου γενικότερα χάνονται πολλές φορές υπέρογκα ποσά που καταλήγουν σε επιτήδειους και πολλές είναι οι περιπτώσεις που οικογένειες εκποιούν

ακόμα και τα αναγκαία, πράγμα που οδηγεί σε συγκρούσεις μέσα στην οικογένεια που καταστρέφεται τελικά.

Προτείνω, λοιπόν, για όλη αυτήν την κατάντια και τον εξευτελισμό του λαού, να ψηφιστούν αυστηρότεροι νόμοι και κανονισμοί για τα τυχερά παιχνίδια, έτσι ώστε να αποφευχθούν φαινόμενα κερδοσκοπίας από τις μεγάλες επιχειρήσεις που εκμεταλλεύονται την αφέλεια, αλλά και τις ανάγκες, κυρίως, του απλού πολίτη.

Προτείνω, επίσης, τη σωστή διαπαιδαγώγηση των παιδιών από μικρή ηλικία, αφού από εκεί ξεκινούν όλα. Πρέπει να μάθει το παιδί πως δεν πρέπει να γίνει τζογαδόρος για να κερδίσει χρήματα, γιατί τις περισσότερες φορές, μάλλον, θα χάνει. Δείχνοντάς του παραδείγματα καθημερινής ζωής ανθρώπων κατεστραμμένων οικογενειών, λόγω του ότι ξεπέρασαν τα όρια τους, θα καταφέρει τελικά να αποφύγει ή έστω να μη φθάσει σε υπερβολικό σημείο. “Παν μέτρον άριστον”, έλεγαν κάποτε και στη συγκεκριμένη περίπτωση πρέπει να έχει απόλυτη εφαρμογή. Να μην είναι ο τζόγος και γενικότερα το χρήμα η κυριότερη προτεραιότητά μας. Να μη γίνει αυτοσκοπός και να συνειδητοποιήσουμε πως υπάρχουν άλλοι τρόποι για την προσωπική και οικογενειακή ευτυχία. Αυτό που χρειάζεται είναι προσωπική προσπάθεια και εργασία και ένα πεντακάθαρο μυαλό, ώστε να μην καταφεύγουμε σε άχρηστους τρόπους κέρδους. Ευχαριστώ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Μπουσούνη Ευγενία από το Νομό Μεσσηνίας έχει το λόγο.

ΕΥΓΕΝΙΑ ΜΠΟΥΣΟΥΝΗ (Νομός Μεσσηνίας): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να μιλήσω για τη φοροδιαφυγή και για το εύκολο χρήμα, δηλαδή τα τυχερά παιχνίδια.

Κατ’ αρχήν, θα μιλήσω για τη φοροδιαφυγή. Αρκετοί πολίτες της χώρας μας θέτουν το ερώτημα, γιατί να δώσω τα χρήματά μου, εφόσον δε βλέπω να γίνονται έργα. Δηλαδή απαιτούν άμεση βελτίωση της κατάστασης για την πραγματοποίηση ορισμένων έργων ειδικά στην περιοχή τους.

Θα πρέπει, λοιπόν, το κράτος να δείξει στους πολίτες ότι τα χρήματά τους δεν πηγαίνουν χαμένα. Και βέβαια να ξέρουν και οι ίδιοι οι πολίτες πως όλα δεν πραγματοποιούνται αμέσως και ότι τίποτα δεν μπορεί να γίνει από τη μια στιγμή στην άλλη.

Ερχομαι τώρα στα τυχερά παιχνίδια. Τα τυχερά παιχνίδια και ιδιαίτερα το Χρηματιστήριο, αλλά και τα παιχνίδια του ΟΠΑΠ παίζουν καθοριστικό ρόλο στη ζωή του Έλληνα αλλά και των εφήβων.

Γνωρίζω πολλά παιδιά και από το σχολείο μου, αλλά και από την περιοχή που μένω, που παίζουν στο χρηματιστήριο και τυχερά παιχνίδια ξοδεύοντας εκεί ένα μεγάλο ποσοστό του εισοδήματός τους. Έτσι τα παιδιά μαθαίνουν το εύκολο κέρδος και πιστεύουν πως σε όλη τους τη ζωή θα μπορούν παίζοντας ένα παιχνίδι να κερδίζουν χρήματα, τα οποία θα τους εξασφαλίζουν μια

καλύτερη ζωή.

Νομίζω πως τα πράγματα δεν είναι έτσι. Έτσι μαθαίνουμε να γινόμαστε ολοένα και περισσότερο άπληστοι. Με τίποτα δεν ικανοποιούμαστε και αρχίζουμε να ζούμε με υποθέσεις για το τι θα κάναμε, αν είχαμε κερδίσει κάποια περισσότερα χρήματα.

Πιστεύω, πως πολλοί από μας είναι πράγματι ευτυχισμένοι, γιατί τα έχουν όλα. Όμως, δεν το αναγνωρίζουν, πράγμα που δεν είναι καλό. Θα πρέπει, λοιπόν, να είμαστε ικανοποιημένοι μ’ αυτά που έχουμε και να εργαζόμαστε, ώστε να πετυχαίνουμε πάντα κάτι καλύτερο μόνο με δουλειά, τόλμη, θάρρος και φυσικά αγάπη. Ευχαριστώ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Νασοπούλου Αικατερίνη έχει το λόγο.

ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ (Α΄ Αθηνών): Κύριε Πρόεδρε, αγαπητοί Έφηβοι Βουλευτές, το θέμα στο οποίο θα αναφερθώ μπορεί να θεωρηθεί τετριμμένο από πολλούς, αλλά για μένα είναι ιδιαίτερα σημαντικό. Πρόκειται για τη φοροδιαφυγή.

Η φοροδιαφυγή είναι ένα από τα κυριότερα προβλήματα που αντιμετωπίζει η ελληνική κοινωνία όπου χάνονται τεράστια ποσά αναγκαία για το κράτος. Τα αίτια είναι πολλά όπως και οι αρνητικές συνέπειες.

Αναζητώντας τα βαθύτερα αίτια, μπορούμε να εστιάσουμε την προσοχή μας στην άνιση και άδικη φορολόγηση που επιβάλλεται από το κράτος. Επίσης, σημαντικό αίτιο αποτελεί η αδυναμία των φοροτεχνικών υπηρεσιών, να ελέγξουν αποτελεσματικά τα φορολογητέα εισοδήματα, με αποτέλεσμα οι ελεύθεροι επαγγελματίες, κυρίως, να παρουσιάζουν διαφορετικά έσοδα και κέρδη από τα πραγματικά. Ένα επί πλέον αίτιο του συγκεκριμένου φαινομένου αποτελεί η δυσπιστία του Έλληνα πολίτη και η κακοδιαχείριση της κρατικής εξουσίας από τους υπευθύνους. Επίσης, είναι αναγκαίο να αναφερθώ στη λύση της βαριάς φορολόγησης των μισθωτών στην οποία καταφεύγει το κράτος, καθώς και στο γεγονός ότι οι δημόσιοι οργανισμοί δεν πληρώνουν φόρους.

Όσον αφορά τις αρνητικές συνέπειες της φοροδιαφυγής είναι ιδιαίτερα σημαντικές και αποτελούν ένα πραγματικό αγκάθι στην προσπάθεια ανόρθωσης της οικονομίας και στην ένταξη της χώρας μας στην ΟΝΕ. Έτσι, η σπουδαιότερη συνέπεια είναι ο οικονομικός μαρασμός του κράτους που καταφεύγει στον εξωτερικό και εσωτερικό δανεισμό. Επίσης, σημαντικό είναι το γεγονός ότι επιβαρύνονται οι μισθωτοί και οι συνταξιούχοι με φόρους, με αποτέλεσμα να μειώνεται το εισόδημά τους.

Απαραίτητη προϋπόθεση για την εξάλειψη της φοροδιαφυγής αποτελεί η θέσπιση σταθερού και δίκαιου φορολογικού συστήματος και επέκταση της φορολογίας σε όλα τα κοινωνικά στρώματα. Επίσης, θα πρέπει να αναδιοργανω-

θούν οι εφορίες και να εκσυγχρονιστούν. Ακόμα θα πρέπει να εντατικοποιηθεί ο έλεγχος των κερδών των μονοπωλείων των πολυεθνικών επιχειρήσεων. Τέλος, θα μπορούσε να υπάρξει σωστή διαπαιδαγώγηση από μικρή ηλικία, καθώς και η επιβολή αυστηρών ποινών στους φοροφυγάδες.

Η φοροδιαφυγή αποτελεί ένα σοβαρό εμπόδιο στην προσπάθεια της χώρας για την οικονομική ανάπτυξη. Τα αίτια που το επιβάλλουν είναι υπαρκτά, όπως άλλωστε και οι αρνητικές συνέπειες τόσο για την πολιτεία, όσο και για τον πολίτη. Παρά ταύτα υπάρχουν και οι λύσεις για την αποτελεσματική αντιμετώπισή του, αρκεί όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς να κάνουν το καθήκον τους.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο Έφηβος Βουλευτής Μπεζάτης Φέλιξ έχει το λόγο.

ΦΕΛΙΞ ΜΠΕΖΑΤΗΣ (Α΄ Πειραιώς): Χαιρετώ τους Έφηβους Βουλευτές.

Είμαι ένα παιδί από τον Πειραιά, που όπως ξέρετε, τα δυο κυριότερα προβλήματα που τον πλήττουν είναι η ανεργία και το περιβάλλον, που είναι μια βιομηχανοποιημένη περιοχή.

Είναι μία από τις περιοχές με τη μεγαλύτερη ανεργία και νομίζω ότι αυτό οφείλεται στην ανάπτυξη της τεχνολογίας και όχι στη σωστή χρήση της - χρησιμοποιούμε την τεχνολογία και απομακρύνουμε τα ανθρώπινα χέρια από την εργασία- και επίσης στην ελληνοποίηση των ξένων. Υπάρχουν πάρα πολλοί ξένοι που δεν έχουν χαρτιά και δεν εργάζονται. Όσοι εργάζονται δεν παίρνουν τον ίδιο μισθό με τον Έλληνα. Έτσι οι εφοπλιστές για το κέρδος τους παίρνουν αυτούς, αντί να πάρουν κάποιον Έλληνα. Εγώ είμαι ένα παιδί από την Αλβανία, έχω μεταναστεύσει και τα ξέρω αυτά.

Θα ήθελα να πω κάτι και για το περιβάλλον. Στον Πειραιά δεν έχει δένδρα. Έχει βαρεθεί το μάτι μας από τις νεραντζιές. Όλο νεραντζιές βλέπουμε στους δρόμους και τίποτα άλλο. Στα πάρκα που πάμε συχνάζουν ναρκομανείς και όχι εμείς που θα θέλαμε να πάμε να παίξουμε.

Θα ήθελα να κλείσω με κάτι ακόμα για το περιβάλλον από ένα σποτάκι που είχα ακούσει: “Τη γη δεν την κληρονομήσαμε από τους προγόνους μας, αλλά τη δανειστήκαμε για τα παιδιά μας”. Ευχαριστώ πολύ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Θα φροντίσουμε να στείλουμε τα πρακτικά της ομιλίας σου στη δημοτική αρχή του Πειραιά, έτσι ώστε πραγματικά να βάλει πράσινο και όχι μόνο νεραντζιές.

Η Έφηβος Βουλευτής Τσόκα Παρασκευή από την Α΄ Πειραιώς έχει το λόγο.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΤΣΟΚΑ (Α΄ Πειραιά): Αγαπητοί φίλοι και φίλες γειά σας.

Εγώ συμφωνώ με αυτό που ακούστηκε, δηλαδή ότι δεν υπάρχει ενημέρωση για την ΟΝΕ. Γνωρίζουμε λίγα πράγματα, που μαθαίνουμε από τα Μέσα Μαζικής

Ενημέρωσης, τα οποία, όπως είναι γνωστό, διαστρεβλώνουν την πραγματικότητα. Πιστεύω, δηλαδή, ότι πρέπει να υπάρχει καλύτερη ενημέρωση.

Επί πλέον, θα ήθελα να μιλήσω για το χρηματιστήριο, όπου δεν υπάρχει ενημέρωση. Έτσι οι περισσότεροι άνθρωποι επηρεάστηκαν πιστεύοντας ότι θα κερδίσουν εύκολα χωρίς κόπο χρήματα. Έτσι η Ελλάδα έχει γίνει ένα απέραντο καζίνο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο Έφηβος Βουλευτής Γεώργιος Κασιμάτης από τη Β΄ Αθήνας έχει το λόγο.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΚΑΣΙΜΑΤΗΣ (Β΄ Αθήνας): Θα ήθελα να σας ευχαριστήσω.

Βασικά συμφωνώ με τα παιδιά, με όσα έχουν πει μέχρι τώρα για την ΟΝΕ, για το ότι δεν υπάρχει επαρκής ενημέρωση, για το τι είναι η ΟΝΕ και για το πού βαδίζουμε.

Συμφωνώ με όσα ειπώθηκαν για το χρηματιστήριο, ότι έχει καταντήσει να είναι ένας τζόγος και ότι δεν υπάρχει επαρκής ενημέρωση, ώστε να ξέρουν οι μικροεπενδυτές τους κινδύνους που υπάρχουν.

Θα ήθελα, όμως, να επικεντρώσω τη προσοχή σας στα οικονομικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν τα άτομα με ειδικές ανάγκες. Όπως είπαν και τα παιδιά, παρά την οικονομική ανάπτυξη που έχει η χώρα μας, αυτόν τον καιρό η ανεργία αυξάνεται. Το φαινόμενο αυτό ειδικότερα για τα άτομα με ειδικές ανάγκες, υπάρχει σε πολύ μεγαλύτερο βαθμό. Και αυτό, γιατί τα άτομα με ειδικές ανάγκες λόγω των λιγότερων δυνατοτήτων που έχουν στην εύρεση εργασίας, αντιμετωπίζουν αυτό το πρόβλημα σε πολύ μεγαλύτερο βαθμό. Εκτός αυτού, τα κονδύλια τα οποία δίνει το κράτος για την ειδική αγωγή είναι ελάχιστα και δεν καλύπτουν τις ανάγκες που έχουν τα άτομα με ειδικές ανάγκες. Χαρακτηριστικό παράδειγμα αυτού είναι το σχολείο. Το Ειδικό Ενιαίο Λύκειο που φοιτώ αυτή τη στιγμή αντιμετωπίζει τεράστια οικονομικά προβλήματα. Αναγκάζεται κάθε χρόνο να χάνει δύο μήνες μάθημα, γιατί οι αρμόδιες αρχές δε φροντίζουν, ώστε να πληρώνουν τους οδηγούς και τους συνοδούς που χρειαζόμαστε, ώστε να λειτουργήσει το σχολείο. Αυτό το φαινόμενο είναι εδώ και πέντε χρόνια, όσα χρόνια φοιτώ εγώ στο σχολείο και απ’ ό,τι μου έχουν πει οι φίλοι μου ήταν και πριν.

Όπως καταλαβαίνετε, τα άτομα με ειδικές ανάγκες αντιμετωπίζουν και το πρόβλημα της ανεργίας, όπου η πλειοψηφία των ατόμων με ειδικές ανάγκες, όταν τελειώνουν το σχολείο ή κάποια σχολή μένουν χωρίς δουλειά. Αυτό συμβαίνει, γιατί το υποχρεωτικό ποσοστό πρόσληψης ατόμων με ειδικές ανάγκες είναι πολύ μικρό. Η πρότασή μου είναι να αυξηθεί το ποσοστό υποχρεωτικών προσλήψεων για τα άτομα με ειδικές ανάγκες και να αυξηθούν τα κονδύλια που δίνει το κράτος κάθε χρόνο για την ειδική αγωγή και για την

εκπαίδευση των ατόμων με ειδικές ανάγκες.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Ρήγου Αγγελική από το νομό Κερκύρας έχει το λόγο.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΡΗΓΟΥ (Νομός Κέρκυρας): Θα ήθελα να καλημερίσω όλους τους Έφηβους Βουλευτές που βρίσκονται σε αυτή την Αίθουσα.

Έχω ετοιμάσει έναν επίλογο, ένα σχετικό συμπέρασμα με όλα αυτά που συζητάμε.

Μήπως, μιλώντας συνέχεια για οικονομικά θέματα και αναλύοντάς τα όλα με αριθμούς, ξεχάσουμε ή χάσουμε αυτό που λέμε επικοινωνία, συνεργασία και κοινωνικές σχέσεις;

Από τη μία μεριά το κράτος θεσπίζει νόμους σκληρούς και άδικους για τη βελτίωση της οικονομίας και από την άλλη πάλι ο λαός αγωνίζεται για την επιβίωσή του και άλλοι αγωνίζονται για περισσότερα αγαθά. Μήπως όλα αυτά μας κάνουν να χάσουμε τη συνοχή, την αλληλεγγύη, τον πολιτισμό μας και τις ηθικές αξίες μας;

Όλα αυτά τα οποία στο παρελθόν τα κατείχαμε, όχι με την καλύτερη οικονομία, αλλά με τις ευαισθησίες μας για τον άνθρωπο, το περιβάλλον, την κοινωνία, τείνουν να καταλήξουν σε ένα είδος υπό εξαφάνιση.

Δεν μπορώ να πω ότι έχω τις κατάλληλες γνώσεις για την οικονομία ή ότι αυτά που επισημαίνω είναι άσχετα με αυτό τον τομέα. Αλλά θα ήθελα να πω ότι δεν θα πρέπει να ξεχάσουμε ή να ξεχνάμε αυτό που λέγεται άνθρωπος στην αρχή και στο τέλος, σε όλα τα θέματα της ζωής μας.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Χαλακατεβάκη Χρυσή από το νομό Θεσσαλονίκης έχει το λόγο.

ΧΡΥΣΗ ΧΑΛΑΚΑΤΕΒΑΚΗ (Α΄ Θεσσαλονίκης): Θα ήθελα και εγώ με τη σειρά μου να καλημερίσω όλους τους παρευρισκόμενους σε αυτή την Αίθουσα.

Το θέμα μου είναι συναφές με αυτό της κοπέλας που μίλησε πριν. Στη σημερινή εποχή είναι ευρέως γνωστό πως το χρήμα έχει κυριαρχήσει στη ζωή κάθε ανθρώπου, πράγμα που σίγουρα όλοι μας το διαπιστώνουμε κάθε μέρα.

Μέσα στο μυαλό του Έλληνα η κοινωνική καταξίωση έχει ταυτιστεί με τον πλουτισμό. Οι πολίτες δεν χωρίζονται πλέον σε άξιους και ανάξιους, σε ηθικούς και μη, αλλά σε πλούσιους και φτωχούς. Η κοινωνική θέση του καθενός εξαρτάται από την οικονομική του κατάσταση, άσχετα με τον τρόπο με τον οποίο ήλθε σε αυτή. Κάτι τέτοιο έχει σημάνει την αρχή του τέλους των ηθικών αξιών κάθε ανθρώπου.

Οι Έλληνες σιγά-σιγά οδηγούνται στην απάθεια, αφού άλλωστε από τη φύση μας είμαστε πονηροί και κομπιναδόροι, αλλά και στην αισιοκέρδεια, το χρηματισμό και την ηθική εξαθλίωση. Και εννοείται, θυσιάζεται κάθε ηθική αξία όπως η φιλία, η αγάπη, η οικογένεια και η ανθρωπιά στο βωμό του συμφέροντος. Για να αναδειχθεί κανείς σήμερα, είναι ικανός να πατήσει

επί πτωμάτων.

Το βασικό αίτιο όλων των παραπάνω, πιστεύω, πως είναι η διαφήμιση. Η διαφήμιση, μέσω της ελκυστικής μορφής της εικόνας και του ήχου, πολλές φορές παραπλανεί τους πολίτες και τους δημιουργεί πλασματικές ανάγκες. Κάτι τέτοιο, λοιπόν, έχει οδηγήσει στον υπερκαταναλωτισμό, δηλαδή στην άμετρη προσπάθεια αναζήτησης και απόκτησης υλικών αγαθών. Αναζητώντας τα υλικά αγαθά αφήνουμε τη ζωή μας να περάσει, πριν καλά-καλά το καταλάβουμε, χάνοντας τις μικρές χαρές, που μας δίνουν τα ελεύθερα αγαθά, οι οποίες είναι και οι σημαντικότερες.

Η πρότασή μου, λοιπόν, είναι πως θα πρέπει να αντιμετωπίσουμε το χρήμα ως μέσο αναζήτησης της χαράς και όχι ως αυτοσκοπό και να δώσουμε περισσότερη σημασία στη ζωή μας και τις χαρές που μας προσφέρει.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο Έφηβος Βουλευτής Μάρκου Μάρκος έχει το λόγο.

ΜΑΡΚΟΣ ΜΑΡΚΟΥ (Κερύνεια - Κύπρος): Θέλω να κάνω μία διαπίστωση. Η ιστορία της Κύπρου και οι πολλές μαύρες της σελίδες μας υποκινούν να συμπεράνουμε ότι η Κύπρος είναι ένα μαρτυρικό νησί. Τα τελευταία χρόνια αυτό άλλαξε. Το χρήμα κυριαρχεί και στην Κύπρο. Η κοινωνική, όπως και η οικονομική ανάπτυξη του π.Ο. μεγάλου ποσοστού των κυπρίων προσφύγων, τους απομάκρυνε από τον πόθο της επιστροφής. Αλλάξαν τις προτεραιότητές τους, τους έκανε να αδιαφορούν για την τουρκική αδιαλλαξία και για το κυπριακό. Ξέρω ανθρώπους, από προσωπική κουβέντα που είχα μαζί τους, που δεν τους ενδιαφέρει τόσο η επιστροφή τους, αφού έχουν τα υλικά και ευχαριστιούνται με ό,τι έχουν και δεν θέλουν να επιστρέψουν.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο Έφηβος Βουλευτής Κανελλόπουλος Δημήτρης έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Νομός Ιωαννίνων): Θα ήθελα να μιλήσω για μερικά θέματα που αφορούν τα Γιάννενα και όλη την Ελλάδα γενικότερα.

Θα ήθελα να μιλήσω για τον πληθωρισμό. Στα Γιάννενα το 2% και 3% που αναφέρεται στις ειδήσεις ως αύξηση του πληθωρισμού δεν είναι πραγματικότητα. Βλέπω τις τιμές να ανεβαίνουν μέχρι και 50%.

Δεύτερον, θα ήθελα να μιλήσω για τον τουρισμό που έθιξε και μια συνάδελφος από την Κρήτη. Ο τουρισμός δεν είναι μόνο θερινός, υπάρχουν και ορεινές περιοχές που λειτουργούν και το χειμώνα, όπως, για παράδειγμα, το Μέτσοβο. Πρέπει να εκμεταλλευθούμε αυτές τις περιοχές με σεβασμό προς το περιβάλλον και όχι να το καταστρέψουμε, αλλά να αναβαθμίσουμε όλη την περιοχή.

Τρίτον, θα ήθελα να περάσω σε ένα φαινόμενο και πρόβλημα των Ιωαννίνων. Είναι η μεγάλη τάση εισαγωγής των επενδυτών στο Χρηματιστήριο. Πάρα πολλοί άνθρωποι έ-

χουν χάσει πολλά χρήματα στο Χρηματιστήριο. Έχουν ανοίξει πάνω από είκοσι χρηματιστηριακές εταιρείες, σε μια πόλη η οποία είναι πολύ μικρή, και όλοι οι άνθρωποι ασχολούνται με το Χρηματιστήριο. Στα Γιάννενα είναι λίγοι αυτοί που δεν ξέρουν τι γίνεται στο Χρηματιστήριο. Οι περισσότεροι διακατέχονταν στην αρχή από έναν ενθουσιασμό, βλέποντας το Χρηματιστήριο να ανεβαίνει συνέχεια και έτσι εθίζονταν σιγά-σιγά. Όμως, με την πάροδο του χρόνου είδαν ότι το Χρηματιστήριο άρχισε να κατεβαίνει, έχαναν χρήματα και έκλαιγαν. Πολλοί γνωστοί μου έχουν χάσει χρήματα.

Τέταρτον, θα ήθελα να πω ότι δεν γίνεται σωστή εκμετάλλευση της τεχνολογίας. Υπάρχει μια πολύ μεγάλη πρόοδος στην τεχνολογία, η οποία κάθε φορά αυξάνεται. Εμείς, σαν Ελλάδα, πιστεύω ότι δεν κοιτάμε τον εκσυγχρονισμό της τεχνολογίας, αλλά μένουμε στην τεχνολογία που γνωρίσαμε τον προηγούμενο χρόνο και βασιζόμαστε πάνω σε αυτή. Πιστεύω πως κάθε χρόνο θα πρέπει να εκμεταλλευόμαστε τις νέες τεχνολογίες και αυτό θα βοηθήσει πολύ στον οικονομικό τομέα.

Τέλος, θα ήθελα να μιλήσω για το πρόβλημα που νομίζω ότι είναι από τα μεγαλύτερα και αφορά και εμένα. Στα Γιάννενα τα σχολεία δεν έχουν ούτε ένα εργαστήριο. Όταν πήγαινα στο Πειραματικό Γυμνάσιο -που υποτίθεται ότι ήταν από τα σχολεία που τότε έβαζαν τις βάσεις για να χτίσουν εργαστήρια, έλεγαν ότι το καλοκαίρι θα γίνουν τα εργαστήρια και θα λειτουργήσουν από το Σεπτέμβρη και μέχρι σήμερα δεν έχει γίνει ούτε ένα εργαστήριο. Εγώ προσωπικά δεν έχω μπει ποτέ σε εργαστήριο. Και μου κάνει εντύπωση ακόμα ότι στο σχολείο μαζί με το βιβλίο της Χημείας μας έδωσαν και τον εργαστηριακό οδηγό της Χημείας για το πώς θα κάνουμε τις αντιδράσεις και όλα αυτά. Αυτό δε γίνεται στην πράξη με τίποτα. Να βελτιώσουμε την οικονομία της Ελλάδος, αλλά αυτή να βοηθήσει και τα σχολεία, γιατί είναι σε μαύρο χάλι. Οι χώροι των σχολείων-τουλάχιστον στο σχολείο που είμαι εγώ- είναι μεγάλοι, αλλά κατά τα άλλα είναι πολύ υποβαθμισμένοι.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Δεν θα αποφύγω τον πειρασμό να αποκλίνω λίγο από τη διαδικασία, γιατί πολλοί ομιλητές άκουσα να αναφέρονται στο Χρηματιστήριο. Πράγματι τον τελευταίο χρόνο πολλοί πίστευαν ότι μέσα από το θεσμό του Χρηματιστηρίου θα μπορούν να πλουτίσουν και να σταματήσουν ακόμα-ακόμα να δουλεύουν. Και αυτό οφείλεται στο ότι δεν είναι ενημερωμένος ο απλός κόσμος για το θεσμό αυτό. Είναι ένας θεσμός πραγματικά αναπτυξιακός για την οικονομία, γιατί μέσα από αυτόν οι επιχειρήσεις αντλούν κεφάλαια και εκσυγχρονίζονται. Όμως, δεν θα πρέπει, σε καμία περίπτωση, να δημιουργείται η πεποίθηση ότι μέσα από αυτό το χώρο μπορούμε να έχουμε μόνο και μόνο κέρδη. Όταν έχουμε κέρδη γινόμαστε ειδήμονες όλοι. Όταν αρχίζει η αντίστροφη μέτρηση και έχουμε ζημιές, τότε ευθύνονται

άλλοι, πλην από εμάς, που επενδύουμε στο συγκεκριμένο χώρο. Πραγματικά τον τελευταίο χρόνο ήταν ένα φαινόμενο που απασχόλησε την κοινωνία, από τα χαμηλότερα μέχρι τα υψηλότερα επίπεδα. Είναι ένας χώρος άκρως εξειδικευμένος που δεν παύει να αποτελεί το μοχλό ανάπτυξης κάθε προηγμένης οικονομίας.

Ο Έφηβος Βουλευτής Χουλιάρας Βασίλειος έχει το λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΧΟΥΛΙΑΡΑΣ (Νομός Μαγνησίας):

Όπως είπατε, το Χρηματιστήριο είναι αναπτυξιακός θεσμός, αλλά στις μέρες μας έχει περιέλθει σε ξένα κεφάλαια. Και, όπως βλέπουμε, αυτό συνεπάγεται ότι πάλι εξαρτιόμαστε από ξένες χώρες. Συνεπώς, θα πρέπει αυτό να σταματήσει.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής):

Οι προτάσεις των εργασιών σας έχουν καταγραφεί στη Σύνοψη Κειμένων. Μπορείτε από αυτές που είναι καταγεγραμμένες να πάρετε ερέθισμα να μιλήσετε. Επίσης, εδώ θα ήθελα να σας δώσω αφορμή και ερέθισμα για προβληματισμό, έτσι ώστε αύριο να έχουμε και νέες ομιλίες μέσα από τα ερεθίσματα που θα δοθούν.

Στο απώτερο παρελθόν η ελληνική οικονομία και κάθε οικονομία ήταν κλειστές οικονομίες. Παρήγαγαν και καταλάβαιναν ταυτόχρονα εκείνα τα οποία παρήγαγαν. Σήμερα έχουμε ξεφύγει από αυτό το επίπεδο. Η κάθε χώρα δίνει και δέχεται επιρροές από το εξωτερικό περιβάλλον. Επηρεάζεται από τις εισαγωγές, από τα προϊόντα που παράγονται στο εξωτερικό και επηρεάζει με τα προϊόντα τα οποία παράγει η ίδια. Άρα, λοιπόν, έχουμε ανοικτές οικονομίες σε ευρωπαϊκό ή και σε παγκόσμιο επίπεδο.

Το τι γίνεται σε μια οικονομία που μπορεί να είναι μεγάλου μεγέθους στην Ευρώπη ή στον κόσμο ολόκληρο, μπορεί να επηρεάζει εξ αντανάκλασως τη δική μας οικονομία και την κάθε οικονομία.

Συνεπώς, θα πρέπει να λαμβάνουμε υπόψη αυτό τον παράγοντα και να μην πιστεύουμε και να μην επαφιέμεθα στο ότι “εμείς τι πρέπει να κάνουμε για να εξυπηρετήσουμε μόνο τη δική μας οικονομία;”. Εμείς πρέπει να παράγουμε προϊόντα ανταγωνιστικά. Τα προϊόντα μας δεν απευθύνονται σήμερα μόνο στον εσωτερικό χώρο. Απευθύνονται και στην ευρωπαϊκή ή παγκόσμια αγορά. Για να μπορούν να μπουν αυτά τα προϊόντα στην ευρωπαϊκή ή στην παγκόσμια αγορά, θα πρέπει να είναι ανταγωνιστικά, δηλαδή, καλής ποιότητας και σε χαμηλή τιμή. Τι σημαίνει τούτο; Σημαίνει, ότι οι επιχειρήσεις οι οποίες παράγουν προϊόντα στην Ελλάδα σήμερα, θα πρέπει να εκσυγχρονιστούν και να προσαρμόσουν την παραγωγή τους με τα διεθνή δεδομένα.

Θα σας δώσω ένα παράδειγμα. Στο νομό μου -και εδώ είναι δύο παιδιά από την Αργολίδα- παράγουμε κυρίως πορτοκάλια. Τα πορτοκάλια είναι άριστης ποιότητας, αλλά δεν

έχουμε καταφέρει να τα τυποποιήσουμε και να τα λανσάρουμε στην αγορά, έτσι όπως τα θέλει η αγορά. Ενώ, λοιπόν, παράγουμε προϊόντα αρίστης ποιότητας, δε βρίσκουμε αγοραστές στην Ευρώπη, ή και στον κόσμο ολόκληρο, ή αν βρίσκουμε, βρίσκουμε σε πολύ χαμηλότερες τιμές.

Δεύτερον, παράγουμε σε μικροκαλλιέργειες. Δηλαδή, ο μικρός κλήρος, μέσα από τον οποίο παράγεται το προϊόν, δημιουργεί μεγάλο κόστος. Δεν μπορούμε να συναγωνιστούμε, λοιπόν, τις μεγάλες καλλιέργειες της Ισπανίας, του Μαρόκου, όπου εκεί ο μέσος κλήρος είναι διακόσια, ή τετρακόσια στρέμματα, ενώ σε εμάς είναι δεκαπέντε ή είκοσι στρέμματα, διότι ο παραγωγός που έχει τα δεκαπέντε ή είκοσι στρέμματα, θα πρέπει να έχει το τρακτέρ του για να καλλιεργήσει. Θα πρέπει να έχει την πομόνα του να αρδεύσει. Άρα, δημιουργεί μεγάλος κόστος και θα είναι πολύ υψηλότερο το κόστος από αυτόν ο οποίος έχει διακόσια στρέμματα, έχει μηχανοποιημένη παραγωγή στην Ισπανία, ή στο Μαρόκο και μπορεί να πουλάει τα προϊόντα του σε φτηνές τιμές.

Τι πρέπει να γίνει; Εκεί είναι οι προτάσεις. Πρέπει ο κλήρος να συνενωθεί, να γίνει μεγάλος, έτσι ώστε να μπορούμε πραγματικά να παράγουμε προϊόντα με τη βοήθεια του κεφαλαίου, του μηχανολογικού εξοπλισμού, έτσι ώστε να είναι χαμηλού κόστους, για να μπορούμε να ανταγωνιστούμε τη διεθνή αγορά.

Τα πορτοκάλια τα έφερα ως παράδειγμα. Θα πρέπει να είμαστε ανταγωνιστικοί σε όλα τα προϊόντα, έτσι ώστε να μπορέσουμε να μπούμε στις ξένες αγορές.

Ένα πρόβλημα, δηλαδή, που θα πρέπει να σας απασχολήσει για παράδειγμα σήμερα που θα καθήσετε στο ξενοδοχείο, θα είναι το εξής: Τι είναι ο ανταγωνισμός; Τι επιτυγχάνουμε μέσα από τη δημιουργία ανταγωνιστικών προϊόντων;

Πρώτον, εισαγωγή συναλλάγματος. Τι επιδράσεις έχει το συνάλλαγμα το οποίο φέρνουμε μέσα στην Ελλάδα;

Δεύτερον, τον τουρισμό. Τι έχουμε να προσφέρουμε σήμερα εμείς εδώ στην Ελλάδα; Τον ουρανό και τη θάλασσα. Για να μπορούν, όμως, να είναι ελκυστικά στους ξένους για να έρθουν εδώ, θα πρέπει να έχουμε καθαρές ακτές. Άρα, μπαίνει θέμα περιβάλλοντος. Θα πρέπει να έχουμε δρόμους προσπελάσεως προς τις καθαρές ακτές. Θα πρέπει να έχουμε αναδειγμένους τους αρχαιολογικούς χώρους και με δρόμους που να μπορεί να πάει ο κάθε τουρίστας και να ξέρει πού πάει. Θα πρέπει να μούν οι κατάλληλες πινακίδες που να δείχνουν τους αρχαιολογικούς χώρους, γιατί όλη η Ελλάδα είναι ένας αρχαιολογικός χώρος, αλλά είναι δύσκολο για τους ξένους να τους βρουν. Άρα, μπαίνει πρόβλημα λειτουργίας όλων αυτών των θεμάτων που είναι της αρμοδιότητός μας και νομίζω ότι μπορούν να σας απασχολήσουν.

Πέρα από αυτό, σε κάθε νομό, υπάρχουν ιδιαιτερότητες και προβλήματα. Αυτά όλα δεν μπορεί να

μην έχουν συνάφεια με την οικονομία. Σκεφθείτε λοιπόν, τι προβλήματα έχει ο νομός σας, πώς μπορούν να επιλυθούν, εάν μπορείτε να προτείνετε κάποιες λύσεις και ελάτε αύριο με σκέψεις και προτάσεις για να κουβεντιάσουμε εδώ, διότι θέλω, πριν φύγουμε από εδώ, να έχετε πάρει όλοι το λόγο.

Είναι μια εμπειρία η Βουλή των Εφήβων, που πραγματικά ζηλεύουν όλα τα παιδιά σήμερα που θα δούν τηλεόραση. Όλοι θα ήθελαν να είναι στη θέση σας. Θα θυμόσαστε πάντα στη ζωή σας ότι ήρθατε στη Βουλή, πήρατε το λόγο, εκφράσατε την άποψή σας και η άποψή σας είναι καταγεγραμμένη στα πρακτικά, τα οποία θα αποτελέσουν βιβλία που κάποτε θα είναι ιστορικά κείμενα. Νομίζω ότι είναι μια ευκαιρία πράγματι, να πάρετε όλοι το λόγο.

Σας είπα από την αρχή -και αυτό είναι βασικό και θα πρέπει να το θυμόσαστε σε όλη σας τη ζωή- ότι δεν θα πρέπει να πιστεύετε πως η άποψή σας μπορεί να δημιουργήσει το γέλιο του συναδέλφου. Είπαμε, ότι το άριστο είναι ο εχθρός του καλού. Επειδή πιστεύουμε ότι εκείνο το οποίο θα πούμε μπορεί να μην είναι και το καλύτερο, γι' αυτό δεν λέμε την άποψή μας, ενώ είναι πιθανόν -και ως επί το πλείστον συμβαίνει- να είναι η καλύτερη άποψη. Δεν τη λέμε λοιπόν και όταν ο συνάδελφός μας το αναφέρει, σκεφτόμαστε ότι αυτό θέλαμε να πούμε και εμείς, αλλά δεν το είπαμε.

Πρέπει λοιπόν, να εκφραστείτε ελεύθερα. Εδώ είναι χώρος ελεύθερης σκέψης και έκφρασης. Και θέλω να συμβεί αυτό, γιατί τότε θα θεωρήσω και εγώ ότι πέτυχα στον προορισμό μου ως πρόεδρος, αλλά και εσείς θα νιώσετε πολύ πιο άνετα, όταν θα έχετε πάρει το μικρόφωνο και θα έχετε τοποθετηθεί.

Μετά από όλα αυτά λοιπόν, πιστεύω ότι κάποιος επί πλέον θα μιλήσει.

Ο Έφηβος Βουλευτής Χουλιαράς Βασίλειος έχει το λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΧΟΥΛΙΑΡΑΣ (Νομός Μαγνησίας): Ξέρω ότι το μέλλον κάθε χώρας εξαρτάται κατά ένα μεγάλο ποσοστό από το παρελθόν της. Στη φετινή μας ιστορία είδαμε ότι η Αγγλία στην Α' βιομηχανική επανάσταση βγήκε πρώτη, αναπτύχθηκε με τερατώδεις ρυθμούς, ενώ εμείς από το παρελθόν μας δείξαμε λάθος σημεία στην ιστορία. Εξαρτηθήκαμε από τις προστατίδες δυνάμεις και αυτό είναι ένα κακό και ένας δαίμονας που θα μας κυνηγάει και στο μέλλον πιστεύω. Η μόνη λύση είναι η Ελλάδα να στηριχτεί στην ιστορία της, γιατί έχει να αναδείξει πολλά πράγματα από αυτήν.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Μπετιχαβά Ρουμπίνη έχει το λόγο.

ΡΟΥΜΠΙΝΗ ΜΠΕΤΙΧΑΒΑ (Νομός Μεσσηνίας): Κύριε Πρόεδρε, θα ήθελα να αναφερθώ και εγώ σε ένα ζήτημα που αφορά τη Μεσσηνία, όπως και εσείς είπατε, προηγουμένως, για το νομό σας, για τα πορτοκάλια.

Όλοι γνωρίζετε, ότι ο νομός μας είναι ένας νομός που παράγει κατ' εξοχήν λάδι. Παρά το ότι είναι το καλύτερο λάδι παγκοσμίως, δεν έχει γίνει κάτι για την εκμετάλλευση αυτού του προϊόντος που έχει κάνει διάσημο το νομό μας.

Γι' αυτό, λοιπόν, θα πρότεινα στην πολιτεία να ενθαρρύνει τις ομοσπονδίες των ελαιοπαραγωγών, έτσι ώστε να οργανωθούν σε κλάδους. Αυτό θα βοηθήσει, γιατί όλοι μαζί θα μπορέσουν να ανταγωνιστούν άλλες χώρες όπως την Πορτογαλία, την Ισπανία, ή και την Ιταλία ακόμα, όπου και αυτές παράγουν λάδι.

Πιστεύω, λοιπόν, ότι η πολιτεία πρέπει να κάνει κάτι σ' αυτό γιατί, όπως αναφέρατε και εσείς, δε ζούμε πλέον στις κλειστές κοινωνίες της αυτάρκειας και της αυτοκατανάλωσης του παρελθόντος. Επειδή δε, είναι διευρυμένη η σημερινή οικονομία, θα πρέπει -και μπορούν- τα προϊόντα μας να ανταγωνιστούν τα ευρωπαϊκά. Έχουν όλες τις δυνατότητες.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Εφηβος Βουλευτής Ουρανία Παπαδημητρίου έχει το λόγο.

ΟΥΡΑΝΙΑ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ (Νομός Φλώρινας): Θα ήθελα να συμπληρώσω κάτι σχετικά με το Χρηματιστήριο. Κατά την άποψή μου, τον τελευταίο χρόνο έχει πολύ μεγάλη ανάπτυξη και είναι μια πολύ καλή κερδοσκοπική επιχείρηση. Πιστεύω ότι δημιουργήθηκε απλά και μόνο για να γίνουν οι πλούσιοι πλουσιότεροι και οι φτωχοί φτωχότεροι.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο Εφηβος Βουλευτής Μάρκος Μάρκου έχει το λόγο.

ΜΑΡΚΟΣ ΜΑΡΚΟΥ (Κερύνεια-Κύπρος): Νομίζω ότι ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα της ελληνικής πολιτείας είναι η μίμηση. Προσπαθεί να μιμηθεί άλλες χώρες, άλλα μοντέλα που έχουν μεγάλη ανάπτυξη. Νομίζω ότι με τη μίμηση το μόνο που μπορούμε να κάνουμε είναι να ακολουθούμε αυτές τις χώρες. Αν δεν πάρουμε δικές μας πρωτοβουλίες, αν δεν χρησιμοποιήσουμε τη φαντασία μας, πάντα θα ακολουθούμε τις πιο αναπτυγμένες χώρες.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Εφηβος Βουλευτής Ευγενία Τίκου έχει το λόγο.

ΕΥΓΕΝΙΑ ΤΙΚΟΥ (Νομός Ημαθίας): Ο συνάδελφος προηγουμένως είπε ότι πρέπει να στηριχθούμε στην ιστορία μας. Αυτό, όμως, δεν θα είναι ολοκληρωμένο και τελικά θα χάσει την αξία του, αν σταματήσουμε εκεί. Χάνει την αξία του, γιατί αν σταματήσουμε εκεί, δε συνεχίζουμε να δημιουργούμε ιστορία. Και αυτός είναι ο σκοπός. Να δημιουργήσουμε ιστορία, στην οποία όχι μόνο θα στηριζόμαστε εμείς, αλλά θα αποτελέσει και παράδειγμα προς μίμηση άλλων κρατών.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο Εφηβος Βουλευτής Δημήτριος Κανελλόπουλος έχει το λόγο.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΣ (Νομός Ιωαννίνων): Μιλήσαμε προηγουμένως για τη γεωργία. Θα ήθελα να

πω ότι στον ίδιο κλάδο θα μπορούσαμε να εντάξουμε την πτηνοτροφία. Πολλές χώρες του εξωτερικού, ενώ έχουν ανεπτυγμένη γεωργία, έχουν υποανάπτυκτη πτηνοτροφία. Παίρνοντας για παράδειγμα τον τόπο μου, έχουμε πολύ μεγάλη παραγωγή πουλερικών, τα κοτόπουλα "Πίνδος". Είναι σε τόσο υψηλό επίπεδο ανεπτυγμένη η πτηνοτροφία, ώστε αυτός που άνοιξε την εταιρεία έχει κτίσει και ξενοδοχείο. Θέλω να πω δηλαδή ότι η ανάπτυξη είναι πολύ μεγάλη.

Θα ήθελα, όμως, να τονίσω ότι στις χώρες του εξωτερικού τα άσπρα κρέατα είναι πανάκριβα και κανένας δεν τρώει άσπρο κρέας, γιατί θεωρείται πολυτέλεια. Γι' αυτό το λόγο, θα μπορούσαμε κάλλιστα να εξάγουμε άσπρα κρέατα -δεν ξέρω αν γίνεται- και αυτό θα βοηθούσε την οικονομία μας. Αν τα εξάγουμε εμείς φθηνά, αφού αγοράζουμε το κοτόπουλο πολύ πιο φθηνά απ' ό,τι το αγοράζουν οι ξένες χώρες, αυτό θα βοηθούσε πολύ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Και παράγουμε και εισάγουμε άσπρα κρέατα. Καλό θα ήταν να παράγουμε περισσότερα απ' όσα εισάγουμε, έτσι ώστε να μην αναγκάζομαστε να εισάγουμε.

Ένα άλλο θέμα το οποίο πιστεύω ότι πρέπει να σας απασχολήσει και είναι λόγω και της ηλικίας σας σημαντικό, είναι το κατά πόσο η διαφήμιση επηρεάζει τη ζωή μας. Η ζωή είναι απλή. Με λίγα πράγματα μπορείς να ζεις. Όμως, ο περίγυρός μας και τα μέσα μαζικής ενημέρωσης δημιουργούν τεχνητές ανάγκες, που τελικά κάποια μέρα πιάνουμε τον εαυτό μας να λέει ότι δουλεύουμε για να καταναλώνουμε, όχι είδη τα οποία καλύπτουν το βασικό επίπεδο της ζωής μας, αλλά κοιτάμε πώς να επιδειχθούμε περισσότερο φορώντας για παράδειγμα το επώνυμο ρούχο, φορώντας το επώνυμο παπούτσι, το οποίο μας επιβλήθηκε μέσα από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης ή από κάποια άλλα μέσα. Τελικά με αυτόν τον τρόπο καταναλώνεται ένα μεγάλο μέρος του εισοδήματός μας περιορίζοντας πολλές φορές και τις βασικές μας ανάγκες.

Επειδή πολλά παιδιά προέρχετε από επαρχία, θα βλέπετε πολυτελή αυτοκίνητα να κυκλοφορούν στους δρόμους. Αν θα πάτε στο σπίτι του ιδιοκτήτη του πολυτελούς αυτοκινήτου, θα δείτε ότι πιθανόν να λείπουν βασικά πράγματα. Για παράδειγμα, θα δείτε να λείπει η βιβλιοθήκη. Εγώ πιστεύω ότι βασικό στοιχείο του κάθε σπιτιού, είναι η βιβλιοθήκη. Στην οικονομία αυτό λέγεται "η εκ της επιδείξεως επίδραση". Είναι η επίδραση από το εξωτερικό περιβάλλον που προσπαθεί μέσα από το έπαιγμα της νέας συνήθειας να παράγει, να καταναλίσκει, να δημιουργεί κέρδος.

Πιστεύω ότι είναι ένα θέμα πολύ σοβαρό και επίκαιρο, ιδιαίτερα για τα νέα παιδιά, γιατί και εγώ έχω παιδιά και βλέπω καθημερινά τι μου ζητούν. Βεβαίως, όταν ψάχνω να βρω από πού επηρεάστηκαν, βλέπω ότι σίγουρα επηρεάστη-

καν από το περιβάλλον, από την τηλεόραση. Η πολιτεία παίρνει μέτρα και απαγορεύει σε ώρα αιχμής που βλέπουν τηλεόραση τα παιδιά, τη διαφήμιση παιγνιδιών. Αυτό το κάνει γιατί το κάθε παιδί που βλέπει το παιγνίδι, αμέσως το επιθυμεί. Και δεν θέλει το απλό, θέλει το επώνυμο που διαφημίζει η τηλεόραση. Έτσι δημιουργείται άγχος στην οικογένεια, γιατί δεν έχουν όλες οι οικογένειες την οικονομική άνεση να αγοράζουν καθημερινά στα παιδιά τους αυτά τα παιγνίδια, αυτά τα ρούχα, αυτά τα παπούτσια ή μια πλειάδα καταναλωτικών αγαθών.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Χριστοδουλάκη Ξανθή έχει το λόγο.

ΞΑΝΘΗ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗ (Β' Αθήνας): Θα ήθελα να πω ότι θίξατε ένα πολύ σημαντικό θέμα που απασχολεί, κυρίως, τη νεολαία. Ιδιαίτερα στο σχολείο, που είναι ο χώρος που περνάμε τις περισσότερες ώρες της ημέρας, παρατηρούμε ότι κυκλοφορούν διάφορες φίρμες στα ρούχα, στα παπούτσια και σε οτιδήποτε άλλο αφορά στην ενδυμασία.

Θα ήθελα να τονίσω ότι αυτές οι φίρμες, αν επισκεφθούμε καταστήματα της περιοχής και διάφορα πολυκαταστήματα που δημιουργούνται συνεχώς, θα ανακαλύψουμε ότι στοιχίζουν υπέρογκα ποσά, τα οποία δεν μπορεί να καλύψει μια αστική οικογένεια και δύο μισθωτοί γονείς. Κατά τη γνώμη μου, θα πρέπει το κράτος να ενθαρρύνει τη διαφήμιση του βιβλίου, που αποτελεί ένα μέσο για να μορφωθεί το παιδί, μέσα από την τηλεόραση, μιας και είναι ένα μέσο που επηρεάζει τα παιδιά, γιατί ξοδεύουν πολλές ώρες παρακολουθώντας τηλεόραση.

Κυρίως, όμως, η οικογένεια θα πρέπει να βοηθήσει, ώστε τα παιδιά να μην επηρεάζονται απ' ό,τι βλέπουν. Δεν είναι σωστό να λέμε ότι τα παιδιά δεν πρέπει να βλέπουν πολλές διαφημίσεις ή πολλές ώρες τηλεόραση, αφού οι διαφημίσεις κατακλύζουν τους δρόμους και υπάρχουν ακόμα και πάνω στα μέσα μεταφοράς. Υπάρχουν τοιχοκολλημένες αφίσες που αναφέρονται σε διαφημίσεις παπουτσιών, ρούχων κ.λπ..

Θα πρέπει να υπάρχει σωστή παιδεία από την οικογένεια. Να υπάρχουν ηθικές αξίες και σωστές βάσεις, ώστε να καταπολεμηθεί αυτό το φαινόμενο που από τη μία πλευρά είναι καλό, γιατί διαφημίζονται νέα προϊόντα και μπορούν να καλύπτουν τα παιδιά τις ανάγκες τους, αλλά από την άλλη πλευρά δε θεωρώ ότι πρέπει να αγοράζουμε τα πάντα απ' όσα μας προσφέρονται. Θα πρέπει να είμαστε πιο εκλεκτικοί.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Τίκου έχει το λόγο.

ΕΥΓΕΝΙΑ ΤΙΚΟΥ (Νομός Ημαθίας): Είπαμε πριν, αν άκουσα καλά, ότι απαγορεύεται από το κράτος η διαφήμιση ...

ΙΩΑΝΝΗΣ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος Επιτροπής): Όχι,

είπα ότι παρεμβαίνει η πολιτεία, επειδή γνωρίζει την αδυναμία των παιδιών, σε ώρες αιχμής να διαφημίζονται είδη παιχνιδιών, διότι δημιουργούν αυτόματα το ερέθισμα και την επιθυμία στα παιδιά και εν συνεχεία την πίεση προς τις οικογένειες να αγοράζουν επώνυμα παιχνίδια, τα οποία είναι και πανάκριβα. Απαγορεύεται η διαφήμιση των παιχνιδιών επειδή, ακριβώς, στις ώρες αιχμής τα παιδιά παρακολουθούν τηλεόραση σε αυτές τις ζώνες.

ΕΥΓΕΝΙΑ ΤΙΚΟΥ (Νομός Ημαθίας): Αυτό, όμως, δεν νομίζω να συμβαίνει. Έχω παρατηρήσει πολλές φορές, ενώ παρακολουθεί ο αδελφός μου κινούμενα σχέδια, να προβάλλεται η μία διαφήμιση παιχνιδιών μετά την άλλη. Δεν συμβαίνει αυτό που λέτε.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος Επιτροπής): Δε είναι σε ώρες αιχμής.

ΕΥΓΕΝΙΑ ΤΙΚΟΥ (Νομός Ημαθίας): Μήπως η διαφήμιση αυτών των επώνυμων παιχνιδιών τα οποία κοστίζουν αυτονόητα και περισσότερο, συμφέρει κατά κάποιον τρόπο το κράτος; Αγοράζοντας το παιδί ένα επώνυμο προϊόν μεγάλης αξίας, το κράτος απ' αυτό εισπράττει φόρο. Μήπως έχει αυτό το συμφέρον;

ΙΩΑΝΝΗΣ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος Επιτροπής): Δε θέλω να μπούμε στη διαδικασία διαλόγου. Απλά, εγώ προηγουμένως εξέφρασα κάποιες απόψεις για να δώσω το ερέθισμα, έτσι ώστε να τοποθετηθείτε σε κάποια θέματα.

Έχω την άποψή μου και εγώ σε αυτό επάνω, αλλά αν δώσω την απάντηση θα δημιουργηθεί άλλο ερώτημα και θα μπούμε στη διαδικασία πλέον του διαλόγου μεταξύ μας και χάνουμε το στόχο μας.

Εγώ τοποθετήθηκα και πιθανόν να τοποθετηθώ στο μέλλον πάλι, απλά και μόνο επειδή δεν υπάρχουν ομιλητές, για να δώσω το ερέθισμα για τοποθετήσεις. Και πράγματι έγινε μία πολύ ωραία τοποθέτηση προηγουμένως από τη συνάδελφό σας Έφηβο Βουλευτή πάνω στο θέμα της διαφήμισης των προϊόντων και ήδη δημιουργήθηκαν ομιλητές μέσα από αυτό το ερέθισμα.

Αυτός ήταν ο στόχος μου και όχι να κάνω διάλογο, διότι πλέον χάνουμε το στόχο μας. Τοποθετήσεις, απόψεις δικές σας θέλουμε και προτάσεις.

ΕΥΓΕΝΙΑ ΤΙΚΟΥ (Νομός Ημαθίας): Αυτή ήταν η άποψή μου. Νομίζω ότι το κράτος έχει συμφέρον από αυτό.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος Επιτροπής): Καταγράφεται.

Η Έφηβος Βουλευτής Παπαδημητρίου Ουρανία έχει το λόγο.

ΟΥΡΑΝΙΑ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ (Νομός Φλώρινας): Θα ήθελα να πω σχετικά με τις διαφημίσεις ότι είναι η βασική αιτία του οικονομικού ρατσισμού. Το λέω αυτό με βάση το ότι βλέποντας τις χιλιάδες διαφημίσεις καθημερινά γύρω μας, συνέχεια θέλουμε να αποκτούμε όλο και περισσότερα προϊόντα-αγαθά και αυτό είναι μία αιτία για να δημιουργη-

θεί ο οικονομικός ρατσισμός ανάμεσα στα μέλη μιας κοινωνίας ή ενός κράτους.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Μπουσουνη Ευγενία έχει το λόγο.

ΕΥΓΕΝΙΑ ΜΠΟΥΣΟΥΝΗ (Νομός Μεσσηνίας): Η διαφήμιση δημιουργεί νέες ανάγκες και έτσι, όπως είπατε και εσείς πριν, δεν καλύπτουμε άλλες βασικές ανάγκες.

Είπατε πριν σχετικά με τη βιβλιοθήκη ότι είναι απαραίτητη σε ένα σπίτι και εγώ θέλω να συμπληρώσω, πόσο μάλλον σε ένα σχολείο.

Στο σχολείο μου και στο Γυμνάσιο και στο Λύκειο δεν υπάρχει δανειστική βιβλιοθήκη από όπου οι μαθητές να μπορούν να δανειστούν βιβλία για να μορφωθούν ή να διαβάσουν για θέματα που τους ενδιαφέρουν. Πιστεύω ότι αυτό πρέπει να αποτελέσει μέριμνα του κράτους. Είναι μία πολύ σοβαρή υπόθεση. Θέλω να σας πω ότι ούτε στο Δημοτικό είχαμε δανειστική βιβλιοθήκη. Απλά μερικά παιδιά είχαν φέρει ένα, δύο βιβλία από το σπίτι τους. Στο Δημοτικό ήμασταν σε λυόμενο σχολείο και όχι σε κάποιο κτήριο λόγω του καταστρεπτικού σεισμού που έγινε το 1985 στην Καλαμάτα.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Χαλακατεβάκη Χρυσή από τη Θεσσαλονίκη έχει το λόγο.

ΧΡΥΣΗ ΧΑΛΑΚΑΤΕΒΑΚΗ (Α΄ Θεσσαλονίκης): Θα ήθελα να πω ότι η διαφήμιση είναι πλέον ένα πολύ σοβαρό κοινωνικό πρόβλημα, γιατί από τη διαφήμιση προέρχεται και ο μιμητισμός πολλές φορές. Μέσα από τη διαφήμιση προβάλλονται κάποια πρότυπα, τα οποία οι περισσότεροι νέοι τα ακολουθούν. Έτσι οι περισσότεροι νέοι έχουν δημιουργήσει μία προσωπικότητα που είναι σχεδόν κοινή. Δεν υπάρχει διαφορά μεταξύ των προσωπικοτήτων. Αυτό θα πρέπει, κατά τη γνώμη μου, να παρακινήσει την πολιτεία, να το προσέξει πιο πολύ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος Επιτροπής): Ιδιαίτερα στις επαρχιακές πόλεις αυτό που είπατε είναι γεγονός και δεν οφείλεται τόσο στη διαφήμιση, όσο στο επώνυμο κατάστημα από το οποίο όλες οι μαθήτριες του σχολείου, για παράδειγμα αγοράζουν το μπουφάν με τη συγκεκριμένη φίρμα και βλέπετε μία ομοιομορφία στο σχολείο, που οφείλεται “στην εκ της επιδείξεως επίδραση”.

Ο Έφηβος Βουλευτής Χαριτουδής Νικόλαος από την Αθήνα έχει το λόγο.

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΧΑΡΙΤΟΥΔΗΣ (Α΄ Αθήνας): Συμφωνώ με τη συνάδελφο Έφηβο Βουλευτή και θέλω να πω ότι είναι μερικά παιδιά που ζητάνε διάφορα πράγματα και δεν έχουν οι πατεράδες τους. Αυτά επιμένουν και οι περισσότεροι γονείς δεν μπορούν ανταποκριθούν.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος Επιτροπής): Είδατε λοιπόν, ότι πραγματικά όλοι είχατε και την επιθυμία και τη διάθεση και τις γνώσεις να τοποθετηθείτε εδώ, πλην όμως, λόγω του ότι ήταν η πρώτη ημέρα

ήμασταν λίγο αγχωμένοι. Τώρα βλέπω πολλούς ομιλητές.

Ο Έφηβος Βουλευτής Ψαθάς Σωτήρης από την Εύβοια έχει το λόγο.

ΣΩΤΗΡΗΣ ΨΑΘΑΣ (Νομός Ευβοίας): Εγώ θα αφήσω τη διαφήμιση και θα επιστρέψω στην οικονομία για ένα θέμα που δεν έχουμε θίξει καθόλου και δεν νομίζω ότι θα θίξει κανείς. Είναι η εκκλησιαστική παρουσία.

Στην περιοχή μου -είμαι από τα Ψαχνά της Εύβοιας- δημιουργήθηκε ένα φοβερό πρόβλημα. Η εκκλησία δεν παραχωρούσε κάποια έκταση για να γίνουν γεωτρήσεις για να φέρουν καθαρό νερό. Το νερό με το οποίο υδροδοτούνται τα Ψαχνά είναι καρκινογόνο. Μιλάμε για δέκα χιλιάδες ανθρώπους και για άλλους τρεις χιλιάδες εκ των οποίων οι χίλιοι περίπου είναι φοιτητές των ΤΕΙ. Η εκκλησιαστική παρουσία δεν υπόκειται σε κανέναν έλεγχο, κανείς δεν μπορεί να αντιταχθεί. Με το που ζητήθηκε να παραχωρηθεί έκταση για να γίνει κάποια γεώτρηση, για να φέρουν τελικά καθαρό νερό, η Μητρόπολη αυτό το απέκλεισε. Δηλαδή δεν τέθηκε θέμα συζήτησης γι' αυτό.

Εγώ θα ήθελα όχι να προτείνω, γιατί το θεωρώ λίγο άδικο να πω ότι, ενώ όλων των πολιτών οι περιουσίες ελέγχονται από το κράτος και φορολογούνται, η Εκκλησία να μη λειτουργεί ανεξέλεγκτα και η παρουσία της να υπόκειται σε έλεγχο.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος Επιτροπής): Ο Έφηβος Βουλευτής Τζιωρτζιώτης Αθανάσιος από τα Τρίκαλα έχει το λόγο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΖΙΩΡΤΖΙΩΤΗΣ (Νομός Τρικάλων): Θα ήθελα να τοποθετηθώ σε ένα θέμα που έχει ήδη προαναφερθεί, στο θέμα της ελληνικής ιστορίας, του ελληνικού πολιτισμού, της ελληνικής παράδοσης.

Για να γίνω πιο κατανοητός ...

ΙΩΑΝΝΗΣ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος Επιτροπής): Να κάνουμε μία παρένθεση. Είπατε ότι εδώ είμαστε η Επιτροπή Οικονομικών Υποθέσεων. Αν σχετίζεται η τοποθέτησή σου με θέμα ανάλογο, να το αναφέρεις, γιατί η ιστορία και ο πολιτισμός είναι θέματα που αφορούν άλλη Επιτροπή και θα την απασχολήσουν βεβαίως.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΖΙΩΡΤΖΙΩΤΗΣ (Νομός Τρικάλων): Έχει σχέση με την Επιτροπή μας.

Για να γίνω πιο κατανοητός θα αναφερθώ σε κάποιο ιστορικό παράδειγμα. Κάποτε ένα Ρωμαίος στρατιωτικός πολιορκούσε την Αθήνα και οι Αθηναίοι έστειλαν πρέσβεις, για να πετύχουν κάποια ευνοϊκότερη συμπεριφορά απέναντι στην πόλη τους. Τότε ο Ρωμαίος αξιωματούχος τους απάντησε ότι δεν ήρθε στην Αθήνα, για να μελετήσει φιλοσοφία ή για να επισκεφθεί τα αξιοθέατά της, αλλά για να την πολιορκήσει και να την κατακτήσει.

Αυτό τί σημαίνει; Σημαίνει ότι πολλές φορές οι Έλληνες

προβάλλουν την τεράστια ελληνική ιστορία και την τεράστια ελληνική παράδοση ως πρόφαση για να πετύχουν κάτι το παραπάνω. Αυτή η άποψη νομίζω ότι είναι λανθασμένη, διότι οι Έλληνες θα πρέπει να στηρίζονται στην αποδεδειγμένη αξία τους και στην ανεπτυγμένη οικονομία τους, για να αντιμετωπίσουν τις πιο αναπτυγμένες ευρωπαϊκές χώρες και να μπορέσουν να σταθούν στην ευρωπαϊκή αγορά γενικότερα.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος Επιτροπής): Ο Έφηβος Βουλευτής Μάρκου Μάρκος από την Κερύνεια έχει το λόγο.

ΜΑΡΚΟΣ ΜΑΡΚΟΥ (Κερύνεια-Κύπρος): Θέλω να επανέλθω στο θέμα της διαφήμισης και να πω ότι πρέπει να απαγορευτεί -και όταν λέω πρέπει, το εννοώ- η διαφήμιση αγαθών που δεν χρειάζονται καθόλου, όπως τα τσιγάρα και το αλκοόλ. Η διαφήμισή τους όχι μόνο κατά τη διάρκεια της προβολής κάποιας ταινίας, αλλά και κάποιες άλλες ώρες προβάλλει σαν τρόπο ζωής το κάπνισμα και τον αλκοολισμό.

ΒΑΣΙΛΗΣ ΧΟΥΛΙΑΡΑΣ (Νομός Μαγνησίας): Θα ήθελα να πω πως δώσαμε μεγάλη έμφαση στο χώρο της διαφήμισης, ενώ το θέμα είναι πολύ μικρό και πιστεύω πως τα θέματα που πρέπει να συζητήσουμε είναι το ιδιαίτερο πρόβλημα του κάθε Έφηβου Βουλευτή, που αυτό μπορεί να το αναπτύξει και να το δώσει στους Βουλευτές να το επεξεργασθούν και να λύσουν αυτό το πρόβλημα. Όπως είπα, είμαι από τη Μαγνησία, που είναι αγροτική περιοχή και πρέπει να δοθούν κονδύλια για την αγροτική οικονομία, διότι οι αγρότες στην περιοχή μου δεν έχουν νερό, δεν μπορούν να ποτίσουν τα χωράφια και για να κάνουν γεώτρηση χρειάζονται πολλά χρήματα. Έτσι, έχουν αναγκασθεί όλοι οι αγρότες της περιοχής -φέτος έχει αυξηθεί κατά πολύ- να βάζουν σιτάρι που δεν χρειάζεται νερό. Και αυτό καθιστά την οικονομία φτωχότερη διότι το σιτάρι δεν είναι ακριβό προϊόν. Και έπειτα αναγκάζομαστε να εισάγουμε προϊόντα από ξένες χώρες. Όμως, αυτό το βλέπω πολύ παράξενο, γιατί η Ελλάδα είναι, κατ' εξοχήν, γεωργική χώρα και έτσι και δώσουμε έμφαση στην αγροτιά, μπορούμε να εξάγουμε προϊόντα και να αναπτυχθεί πολύ καλύτερα η αγροτική οικονομία απ' ό,τι είναι τώρα.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Θέλω να κάνω μια παρένθεση και να πω ότι ενδεικτικά αναφέρθηκε και εγώ προηγουμένως στην παραγωγικότητα και στο πόσο επηρεάζει η διαφήμιση τη ζωή μας, απλά και μόνο για να σας δώσω ερεθίσματα. Δεν σημαίνει ότι θα επικεντρωθούμε τώρα στη διαφήμιση. Υπάρχουν θέματα πολλά, που άπτονται οικονομικού ενδιαφέροντος και άρα μέσα σε αυτά τα θέματα μπορούμε να τοποθετηθούμε. Μην επηρεάζεστε από αυτό που είπα εγώ για τη διαφήμιση ή για την παραγωγικότητα ή για την αυτάρκη οικονομία. Υπάρχουν θέματα φόρων και φοροδιαφυγής. Υπάρχουν θέματα που

είναι και πρόσφατα, τι σημαίνει ότι η χώρα μας έγινε πλήρες και ισότιμο μέλος στην Ευρωπαϊκή Ένωση, πώς μπήκε στη ζώνη του ΕΥΡΩ, πώς μετά από κάποιους μήνες η δραχμή πλέον θα πάψει να υπάρχει, να υπάρχει το ΕΥΡΩ μετά από κάποια χρόνια, οι συναλλαγές θα γίνονται σε ΕΥΡΩ, τι επιρροές και τι επιδράσεις θα έχει στη ζωή του απλού πολίτη αυτό που εμείς το θεωρούμε σήμερα επίτευγμα, ποιές υπήρξαν οι θυσίες του ελληνικού λαού, προκειμένου να επιτευχθεί ο στόχος της ΟΝΕ, ποιοι θα απολαύσουν τώρα τους καρπούς αυτής της επίτευξης; Θα τους απολαύσουν αυτοί που πραγματικά έκαναν θυσίες ή κάποιοι άλλοι που δεν συνεισέφεραν; Είναι προβλήματα που μπαίνουν στον καθένα μας και θα πρέπει να μπαίνουν και σε σας. Βέβαια, είναι κάπως εξειδικευμένα τα θέματα, αλλά με τον τρόπο σας μπορείτε να τα βάλετε και εσείς. Δηλαδή, εγώ παίρνω από τη Σύνοψη Κειμένων, αλλά και από το σύνολο των δικών σας τοποθετήσεων κάποια θέματα και τα φέρω στην Αίθουσα, προκειμένου να σας δώσω ερεθίσματα και όχι για να τοποθετηθώ.

ΜΠΕΤΙΧΑΒΑ ΡΟΥΜΠΙΝΗ (Νομός Μεσσηνίας): Σχετικά με τη βιομηχανία της διαφήμισης, όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, θα ήθελα να πω ότι μία οικονομία είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με τη διαφήμιση. Και αυτό, γιατί οι διαφημίσεις αναμφισβήτητα επιδρούν στο καταναλωτικό πρότυπο των Ελλήνων.

Το θέμα που με έχει ανησυχήσει είναι κατά πόσον η πολιτεία επεμβαίνει και ελέγχει την προβολή των διαφημίσεων.

Έχει παρατηρηθεί το φαινόμενο, κάποιες διαφημίσεις να μη συμβιβάζονται με την ελληνική πραγματικότητα και να αντιτίθενται σε κάποια δεδομένα, τα οποία επιδρούν στους Έλληνες και κυρίως στα παιδιά που επηρεάζονται από τις διαφημίσεις. Ειδικά, στα ιδιωτικά κανάλια έχει παρατηρηθεί αυτό το φαινόμενο, γιατί, κατά τη γνώμη μου, στην κρατική τηλεόραση δεν υπάρχει αυτό το φαινόμενο τόσο ισχυρό όσο στα ιδιωτικά κανάλια, που προβάλλουν αλόγιστα διαφημίσεις και επηρεάζουν τον κόσμο στις καταναλωτικές του συνήθειες.

Γι' αυτό, λοιπόν, θα πρότενα μέσα από δημοκρατικές διαδικασίες πάντα, τον έλεγχο των διαφημίσεων ειδικά σας ώρες αμής όπως προαναφέρθηκε, έτσι ώστε να αποφευχθούν τα φαινόμενα του οικονομικού ρατσισμού.

ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΥ (Επικρατείας): Θέλω να πω ότι τόση ώρα ακούω τους συναδέλφους Έφηβους Βουλευτές να μιλάνε συνέχεια για το Χρηματιστήριο, για την ένταξη στην ΟΝΕ και έχουν παραμελήσει τελείως το περιβάλλον. Δύο άτομα μίλησαν για το περιβάλλον και βασικά βλέπω ότι η οικονομία με το περιβάλλον τη μόνη σχέση που έχει είναι ότι δεν έχουν δοθεί τα λεφτά που πρέπει για να γίνουν κάποια έργα. Για παράδειγμα, εγώ είμαι από τη Θεσσαλονίκη και καμάρι μας είναι ο Λευκός Πύργος και ο Θερ-

μαϊκός κόλπος. Έχουν πει ότι έχουν δοθεί τα χρήματα για πέντε βιολογικούς καθαρισμούς. Από αυτούς έχουν αγορασθεί τρεις και λειτουργεί μόνο ένας. Υπάρχει ανάπτυξη λένε στην οικονομία, αλλά δεν έχει δοθεί τίποτα σχετικά σε σύγκριση με αυτά τα χρήματα που έχουμε πάρει.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΠΡΙΦΤΗ-ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ (Β' Αθήνας): Διαβάζοντας τη Σύνθεση Κειμένων, που μας μοιράσατε, παρατήρησα δύο επισημάνσεις που με προβληματίσαν. Η μία λέει ότι στο συμφέρον θυσιάζονται τα πάντα, η αγάπη, το ήθος, η ανθρωπιά, ο πολιτισμός. Και, επίσης, η άλλη ότι η ελληνική οικονομία έχει σημειώσει πρόοδο.

Θα ήθελα να θέσω μία ερώτηση. Πώς έχει σημειωθεί αυτή η πρόοδος; Μήπως με την εξέλιξη της τεχνολογίας, που δεν χρειάζονται πλέον τα εργατικά χέρια, όπως ανέφερε και ο συνάδελφος Έφηβος Βουλευτής; Ίσως, φανεί υπερβολικό αυτό που θα πω, αλλά, δυστυχώς, είναι ένα πραγματικό φαινόμενο που το συναντάμε στην καθημερινότητα. Η ανεργία οδηγεί στην αυτοκτονία, στη βία, στην εγκληματικότητα, αλλά κυρίως στην αμφισβήτηση των ανθρώπων που έχουμε επιλέξει να μας εκπροσωπούν στην κοινωνία. Αυτή η αμφισβήτηση γίνεται με τις ψεύτικες υποσχέσεις και τις φρούδες ελπίδες που μας προσφέρουν καθημερινά για την παιδεία, την οικονομία, τις θέσεις εργασίας, τα έργα και γενικά όλα όσα απασχολούν την κοινωνία.

Και θέτω πάλι την ερώτηση: Πού υπάρχει αυτή η πρόοδος; Πώς έχει γίνει αυτή η πρόοδος στην οικονομία; Και αφού δεν υπάρχει κάποιος αρμόδιος από το Υπουργείο Οικονομικών να απαντήσει, εσείς σίγουρα, δεν μπορείτε να απαντήσετε, διότι, αν δεν κάνω λάθος, είπατε ότι είστε δικηγόρος. Δεν ήθελα να θίξω κάτι άλλο, μόνο αυτή την ερώτηση.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Δε θέλω να μπω στη διαδικασία των απαντήσεων. Είπαμε ότι εσείς εκφράζετε τις απόψεις σας, καταγράφονται και από εκεί και πέρα θα αποτελέσουν αντικείμενο μελέτης και έρευνας, έτσι ώστε πραγματικά να αποτελέσουν το “μπούσουλα” μιας πολιτικής που θα χαραχθεί σε όλους τους τομείς της οικονομίας, της κοινωνίας, του πολιτισμού.

Ωστόσο, θέλω να επαναλάβω ότι αυτό το κείμενο -η Σύνθεση Κειμένων- δεν είναι κείμενο που προέρχεται μέσα από τη Βουλή. Είναι κείμενο που έχει συντεθεί απ' όλες τις εργασίες που έχετε κάνει οι μαθητές, που συμμετείχατε στο Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα. Άρα, λοιπόν, το τι αναφέρεται μέσα, είναι αυτό το οποίο εσείς γράψατε στις εργασίες σας. Εάν θέλετε τώρα να σας πω εγώ πού βρίσκεται σήμερα η πρόοδος, θα σας πω ότι η πρόοδος και η οικονομία γενικότερα κρίνεται πάντα συγκριτικά. Πού ήμασταν χτες, πού ήμασταν πριν πέντε χρόνια, πού ήμασταν πριν δέκα χρόνια και πού βρισκόμαστε σήμερα. Ποτέ δε λέμε ότι λύθηκαν τα

προβλήματα. Η ζωή δημιουργεί καθημερινά νέα προβλήματα και γι' αυτό υπάρχουν οι πολιτικοί και οι πολιτικές για να επιλέγουν τρόπους που να τα επιλύουν. Τη ζωή θα τη βλέπετε πάντα, βεβαίως, συντηρητικά. Υπάρχει το παρελθόν το απώτερο. Υπάρχει το πρόσφατο παρελθόν. Υπάρχει το παρόν. Υπάρχει και το μέλλον. Σε ποια κατάσταση ήταν η Ελλάδα πριν 20, 30, 40, 50 χρόνια και σε ποια κατάσταση βρίσκεται σήμερα; Σε ποια κατάσταση βρίσκονταν οι Έλληνες πριν κάποια χρόνια και σε ποια βρίσκονται σήμερα; Εσείς, βέβαια, είστε μικρά παιδιά ακόμη και δεν μπορεί να θυμάστε, αλλά εγώ τουλάχιστον που είμαι ηλικίας 48 χρόνων θυμάμαι σε ποια κατάσταση ήταν η πατρίδα μου, το Άργος, και σε ποια βρίσκεται σήμερα. Υπάρχει πρόοδος. Βεβαίως, όταν κάτι το βλέπουμε καθημερινά, δεν το αντιλαμβανόμαστε πολύ καλά, γιατί το συνηθίζουμε. Αν, όμως, έρθει ένας που έφυγε πριν από τριάντα χρόνια παραδείγματος χάριν από την Αργολίδα ή από την Ελλάδα και επιστρέψει, εκείνος θα δει την πρόοδο.

Η Έφηβος Βουλευτής Παρασκευή Στάμου έχει το λόγο.

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ ΣΤΑΜΟΥ (Νομός Αχαΐας): Επειδή, πιστεύω ότι τα οικονομικά θέματα συνδέονται με τα κοινωνικά, θα ήθελα να αναφερθώ σε ένα θέμα που απασχολεί όλους τους εφήβους της ηλικίας της δικής μας, γιατί σε δύο χρόνια βγαίνουμε και μεις στον κοινωνικό στίβο και αυτό είναι το θέμα της ανεργίας, το οποίο ειπώθηκε βέβαια από κάποιους ομιλητές.

Πιστεύω ότι τα αίτια της ανεργίας, εκτός από την ανάπτυξη της τεχνολογίας που έχει αντικαταστήσει τα εργατικά χέρια και εκτός από το ρατσισμό προς τα άτομα με ειδικές ανάγκες και προς τους πρόσφυγες -οι οποίοι έχουν ίσα δικαιώματα και στην εργασία και παντού- ένα άλλο αίτιο είναι η οκνηρία των μαθητών. Δηλαδή ότι οι μαθητές δεν δείχνουν ενδιαφέρον για το σχολείο και για τη μάθηση. Πρέπει να αναρωτηθούμε, γιατί δε δείχνουν αυτό το ενδιαφέρον και πού οφείλεται αυτή η αδιαφορία τους. Κατά τη γνώμη μου, οφείλεται στη δομή του εκπαιδευτικού συστήματος και στον τρόπο που είναι δομημένο το σχολείο, καθώς και στον τρόπο προσέγγισης των καθηγητών, αλλά και γενικότερα σε όλο το σύστημα. Εκεί είναι που κάτι πρέπει να αλλάξει.

Οι πολιτικοί, ο Υπουργός και όλοι οι αρμόδιοι θα πρέπει να το λάβουν σοβαρά υπόψη τους και να κάνουν το σχολείο πιο προσιτό στα παιδιά. Να προσφέρουν ένα σωστό επαγγελματικό προσανατολισμό, ώστε να μην είναι άνεργοι τόσοι νέοι τη στιγμή που μπορούν να προσφέρουν τόσα πολλά στην πατρίδα τους, για να έχουμε πρόοδο και ανάπτυξη σε όλους τους τομείς.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Ξανθή Χριστοδουλάκη έχει το λόγο.

ΞΑΝΘΗ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΑΚΗ (Β' Αθήνας): Κατ' αρχήν, θα ήθελα να επανέλθω στο θέμα της διαφήμισης, το οποίο έθιξε και ένας συνάδελφός μου Έφηβος Βουλευτής. Είπε ότι

στην τηλεόραση, που ξέρουμε τι μεγάλη επιρροή ασκεί και στα παιδιά, αλλά και σε όλους τους ανθρώπους γενικότερα, να μη διαφημίζονται προϊόντα, όπως είναι τα τσιγάρα και τα οινοπνευματώδη.

Όμως, θα ήθελα να τονίσω, αν και ασπάζομαι ιδιαίτερα το ενδιαφέρον του για τη δημόσια υγεία, ότι η Ελλάδα είναι μια από τις σημαντικότερες χώρες παραγωγής καπνού και αυτό είναι καμάρι όλων των Ελλήνων, αλλά και τα αμπέλια κατακλύζουν τον ελληνικό χώρο.

Αρα, μια τέτοια τροποποίηση σε μεγάλο βαθμό θα ήταν, ίσως, πλήγμα για την ελληνική οικονομία.

Επίσης, θα ήθελα να πω ότι δε διαφημίζονται πλέον τσιγάρα στην τηλεόραση. Χρέος όλων μας, όμως, είναι η παιδεία. Να μην επηρεαζόμαστε απ' ό,τι βλέπουμε και αυτό, κατά κύριο λόγο, ξεκινά από τους γονείς.

Ένα άλλο που θα ήθελα να αναφέρω για τη διαφήμιση είναι ότι δημιουργεί συνήθως λανθασμένες εντυπώσεις. Παρουσιάζει ιδιαίτερα τη γυναίκα ως ένα καταναλωτικό πρότυπο και υποβαθμίζει, ίσως, τη θέση της, γιατί η γυναίκα μπορεί να προσφέρει πολλά. Εργάζεται και έχει σημαντική κοινωνική θέση, όπως παρατηρούμε. Το θέμα είναι ότι θα πρέπει να υπάρχει σωστή παιδεία.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο Έφηβος Βουλευτής Αθανάσιος Τζιωρτζιώτης έχει το λόγο.

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΤΖΙΩΡΤΖΙΩΤΗΣ (Νομός Τρικάλων): Αν μου επιτρέπετε, θα ήθελα να κάνω μια παρατήρηση στο ερώτημα που έθεσε προ ολίγου η συνάδελφος Έφηβος Βουλευτής. Νομίζω ότι η ερώτησή της δεν ήταν αν υπάρχει πρόοδος. Αναμφίβολα υπάρχει πρόοδος. Το ερώτημά της ήταν, αν αυτή η πρόοδος στηρίζεται πάνω στα πτώματα του έρωτα, των ευαισθησιών και αν έχουμε θυσιάσει όλα τα ύψιστα ιδανικά μας ή όλα τα πιστεύω μας, μόνο και μόνο για να συμβαδίζουμε με τους Ευρωπαίους και να μπορούμε να τους αντιμετωπίσουμε σήμερα στην ευρεία αγορά. Νομίζω, λοιπόν, ότι σ' αυτό δεν απαντήσατε προηγουμένως.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Σας είπα και πάλι ότι ο ρόλος μου δεν είναι να απαντώ στα ερωτήματα. Ο ρόλος μου είναι να διευθύνω τη συζήτηση, έτσι ώστε να γίνει μέσα σε κοινοβουλευτικά πρότυπα. Τα ερωτήματά σας θα αποτελέσουν ερεθίσματα στους μελετητές των πρακτικών και στους εφαρμοστές της πολιτικής στην πράξη, οι οποίοι είτε με βάση αυτά τα ερεθίσματα θα φτιάξουν τέτοιο θεσμικό πλαίσιο που θα περιλαμβάνει λύσεις σε αυτά τα θέματα, είτε θα προβληματιστούν και από κει και πέρα θα χαράξουν και την παραπέρα πορεία τους. Εγώ δεν είμαι εδώ για να απαντώ. Αν έκανα κάποιες παρεμβάσεις, τις έκανα μόνο και μόνο επειδή είδα στην αρχή τους Έφηβους Βουλευτές διστακτικούς να πάρουν το λόγο και να μιλήσουν.

Θέλησα, λοιπόν, να δώσω κάποια ερεθίσματα, να απλοποιήσουμε λίγο τη διαδικασία για να μπορέσουν να υπάρξουν ομιλίες. Και πράγματι, υπήρξαν. Αυτός ήταν ο στόχος μου. Δε θα απαντώ, λοιπόν, στα ερωτήματα. Εσείς πείτε τις απορίες και τα ερωτήματά σας για να καταγραφούν.

Η Έφηβος Βουλευτής Ουρανία Παπαδημητρίου έχει το λόγο.

ΟΥΡΑΝΙΑ ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ (Νομός Φλώρινας): Σχετικά με την οικονομική πρόοδο που κάποιοι ισχυρίζονται ότι υπάρχει, πιστεύω πως είναι καταστροφική. Θέλω να τονίσω πως μετά από μια ακμή, υπάρχει πάντα μια παρακμή, όπως πάντα μετά από έναν υπέροχο ήλιο έρχεται μια καταστροφική καταιγίδα.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Θέλω να πω κάτι. Μένουν δέκα λεπτά ακόμα. Μην αγχώνεστε, όμως, έχουμε και αύριο χρόνο και μεθαύριο. Ποιοι θέλουν, λοιπόν, να τοποθετηθούν στα υπόλοιπα δέκα λεπτά;

Ο Έφηβος Βουλευτής Μάρκος Μάρκου έχει το λόγο.

ΜΑΡΚΟΣ ΜΑΡΚΟΥ (Κυρήνεια-Κύπρος): Θέλω να απαντήσω στη συνάδελφό μου που είπε προηγουμένως ότι σταματώντας το κάπνισμα δε βοηθάμε την ελληνική οικονομία.

Η ελληνική οικονομία πρέπει να εξυπηρετεί τον άνθρωπο και να προσφέρει ευημερία στο λαό. Ποιος είναι ο σκοπός μας δηλαδή; Να καπνίζουμε πολλά τσιγάρα, να πληρώνουμε πολλά λεφτά, να φορολογεί το κράτος; Νομίζω ότι η υγεία είναι ένας τομέας στον οποίο το κράτος πρέπει να προσφέρει πολλά λεφτά για να είναι καλύτερο το σύστημα.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Ο Έφηβος Βουλευτής Βασίλειος Πριμικίρης έχει το λόγο.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΠΡΙΜΙΚΙΡΗΣ (Αυστραλία): Εγώ κύριε Πρόεδρε, ήρθα από την Αυστραλία πριν από λίγες μέρες και τα πράγματα μου φαίνονται πολύ διαφορετικά απ' ό,τι τα άφησα πριν από 3,5 χρόνια, όταν έφυγα από την πατρίδα για την Αυστραλία.

Το πρώτο πράγμα που μου έκανε εντύπωση είναι η φοροδιαφυγή. Για παράδειγμα οι ταξιτζήδες δε δίνουν ρέστα και έχουν διπλές και τριπλές ταρίφες. Ακόμη σε πολλά και διάφορα καταστήματα δεν κόβουν αποδείξεις και έτσι δεν πληρώνουν φόρο στο κράτος.

Επίσης, θα ήθελα να πω κάτι που δε θα αρέσει σχεδόν σε όλους εδώ. Η Ελλάδα δεν είναι ακόμη έτοιμη για να είναι η χώρα που θα διοργανωθούν οι Ολυμπιακοί Αγώνες. Το μεγάλο λάθος είναι ότι οι Ολυμπιακοί Αγώνες θα γίνουν στην Αθήνα. Στην Αθήνα δεν υπάρχει χώρος ούτε για μια καρφίτσα.

Το 2004 όταν θα αρχίσουν να έρχονται όλοι οι τουρίστες τι θα γίνει; Πού θα βάλουμε όλους αυτούς τους ξένους; Τα ξενοδοχεία θα είναι γεμάτα. Η Αθήνα είναι μια πόλη που

δεν έχει πολλά να δείξει. Έχει το μετρό, την Ακρόπολη και ωραία μαγαζιά. Από εκεί και πέρα είναι ένα ατέλειωτο χάος.

Δεν θέλω να με παρεξηγήσετε γι' αυτά που είπα. Μόνο τη γνώμη μου ανέφερα και τους φόβους μου για το μέλλον της Ελλάδος.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Ελπίδα Κοσμιδή από την Β΄ Περιφέρεια της Αθήνας έχει το λόγο.

ΕΛΠΙΔΑ ΚΟΣΜΙΔΗ (Β΄ Αθήνας): Θα ήθελα να γυρίσω για λίγο στο θέμα της διαφήμισης και όσον αφορά τα απαγορευμένα προϊόντα να συμπληρώσω ότι δεν διαφημίζονται μόνο τσιγάρα και οινοπνευματώδη ποτά, αλλά έχει αναφερθεί στην τηλεόραση ότι με έμμεσο τρόπο διαφημίζονται ναρκωτικά σε περιοδικά και μπορούν να τα λαμβάνουν έμμεσα άτομα που ήδη έχουν κυριευθεί από τη μαστίγα των ναρκωτικών.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Η Έφηβος Βουλευτής Ευγενία Χριστοφόρου από τη Λάρνακα της Κύπρου έχει το λόγο.

ΕΥΓΕΝΙΑ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΥ (Λάρνακα-Κύπρος): Στην Κύπρο υπάρχει μια περιοχή τα Κοκκινοχώρια που παράγονται πατάτες. Είναι ο πιο κατάλληλος τόπος για την παραγωγή και αποτελεί και προϊόν εξαγωγής της Κύπρου που βοηθάει στην οικονομία. Όμως, υπάρχουν προβλήματα επί καθημερινής βάσεως, λόγω των αγγλικών βάσεων. Αυτό δεν είναι, όμως, το κύριο πρόβλημα. Στην ευρύτερη περιοχή υπάρχουν χίλιοι τριακόσιοι μαθητές και το 1/5 είναι μαθητές αυτής της περιοχής. Τα παιδιά αυτά δεν έχουν καλές επιδόσεις στα μαθήματα, γιατί αναγκάζονται να μένουν στα σπίτια τους και να βοηθάνε τους γονείς τους. Υπάρχει κάποια διάκριση. Αυτοί πιστεύουν ότι εμείς δεν τους θέλουμε, επειδή κατάγονται από γεωργική περιοχή και έτσι δεν δίνουν σημασία στα μαθήματά τους και απλώς μένουν στο σπίτι και βοηθούν τους γονείς τους.

Αυτό που θα ήθελα να τονίσω είναι η ανάγκη δημιουργίας γεωργικών σχολών. Η πρόωθηση της γεωργίας θα βοηθήσει την οικονομία του κράτους. Αν

πάρουμε αυτά τα παιδιά και τα βάλουμε στις γεωργικές σχολές θα γνωρίζουν καλύτερα τη δουλειά που πρέπει να κάνουν για να βοηθήσουν τη γεωργία, συμβάλλοντας έτσι και στην πρόοδο της οικονομίας. Αυτό θα επιτευχθεί με το ενδιαφέρον της κυβέρνησης. Δεν θα περιοριστούμε μόνο στη γεωργία. Υπάρχουν και άλλοι τομείς. Μόλις ήρθα στην Αθήνα είδα τους τοίχους γεμάτους με σχέδια από σπρέϋ. Αυτά τα παιδιά έχουν ταλέντο, καλλιτεχνική φλέβα. Αν τους μάθουν ορισμένα πράγματα στις τεχνικές σχολές, θα μπορούμε να το προωθήσουμε σε σχολές μάρκετινγκ, για διαφήμιση των προϊόντων και πώς θα τα προωθήσουμε στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Αν χρησιμοποιήσουμε τα χαρίσματα που έχουμε ως Έλληνες, θα μπορέσουμε να πάμε πάρα πολύ ψηλά, αλλά χρειάζονται κίνητρα. Χρειάζεται προώθηση από τους μεγαλύτερους προς εμάς, τα παιδιά. Πιστεύω ότι τα παραπάνω παιδιά καταπιέζονται, δεν καλλιεργούν τα χαρίσματά τους, τα ταλέντα τους, οτιδήποτε διαθέτουν, επειδή πιστεύουν ότι δε θα είναι αντάξιοι των προσδοκιών τους. Αυτό που είπατε ότι το άριστα είναι εχθρός του καλού.

Αν εσείς οι μεγάλοι μας βοηθήσετε να βγάλουμε τον καλύτερό μας εαυτό, θα σας βοηθήσουμε και εμείς σε όποιον τομέα θέλετε.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ (Πρόεδρος της Επιτροπής): Εδώ, θα τελειώσουμε τη σημερινή μας συνεδρίαση. Πήγαμε πάρα πολύ καλά πιστεύω. Αύριο είμαι βέβαιος ότι θα πάμε πάρα πολύ καλύτερα και θα πάμε πολύ καλύτερα όταν σήμερα αναλώσετε και λίγο από το χρόνο σας για να σκεφθείτε τι θέματα θα φέρετε αύριο για συζήτηση σ' αυτή την αίθουσα.

Σας ευχαριστώ πολύ.

Στο σημείο αυτό και περί ώρα 12.55' λύθηκε η συνεδρίαση.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΙΩΑΝΝΗΣ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ
ΒΟΥΛΕΥΤΗΣ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ